Latvijas Vēstnesis

agrakais „Baltijas Wehstnesis“

B. Dihriķa dibinats 1868. gadā.

Iznāk darbdeenās.

Redakcija un kanceleja: Rigā, 1. Ķēniņa ielā 28, ieeja ari no Vaļņu ielas 47. Tālruņi: Redakcijas 6-59. Kantora 6-60. — Ekspedicija: Kr. Barona ielā 7. Atvērta no 1—4 deenā. Tālrunis 42-10. Pasta kaste 34. Abonešanas maksa: Par 1 mēnesi: Rigā bez peesūtīšanas 1 lats 50 santimi, ar peesūtīšanu un uz āreeni 1 lats 80 santimi, uz ārzemem 3 lati; uz Leetavu un Igauniju eekšzemes maksa. Kopā ar „Zemkopi“ uz 3 mēn. 6 lati

Sludinajumu maksa: Preekšpusē 40 sant., tekstā 30 sant. sludinajumu dalā: firmu un izpreecu sludinajumi 16 sant., parejee sludinajumi 12 sant. par veenslejigu petitrindiņu plus 50% sludinajumu nodoklis. — Ārzemju sludinajumi 100% dārgaki.

Numurs maksā 6 santimi.

№ 6. Otrdeen, 8. janvarī 1924.

Lopkopibas pārraugu = sagatavošanas kursus

Jelgavā,

sariko **Latv. Lauksaimneeku Ekonomiskā Sabeedriba,**

janvari—martā 1924. g.

Sākums 14. janvarī.

Mācība kursos par brīvu, kursus sekmīgi beigušeem nodrošināta nodarbošanās lopkopibas arodā. Japeeteicas pee laika L. L. Ekonomiskas Sabeedribas Lopkopibas Sekcijā, Rigā, Leelā Ķēniņu ielā Nr. 27.

Pārraugu kursi un sekojošā pārrauga darbiba ir labākais sagatavojums nākameem praktiskeem lauksaimneekeem, jo dod to pašu un dažkārt vēl vairak, kā lauksaimneecibas skola.

Tschechoslowaku konsula Koscheka runa

strehlneeku peeminas svehtkos aiskustinaja dascha laba agrakā Troiņkas pulka karawīra sirdi. Wispirms Koscheka kungs luhdz karaministra beedri pulkvedi Laiminu — ministrs Duzens eeradees kā privata persona — dot atļauju winam, ispildit sawa karaministra pawehli par Tschechoslowakijas brihwibas krusta peespraušanu Latwijas karawīreem, ko ari tuhlin darīju. Dsihwes zeli esot neisdibinami, tā, peemēram, liktenis lehmis, ka tikpat tschechoslowakeem, kā latweeschem wajadsejis gadusimtenus smakt sem wahzu juga, ka pasaules karā abas tautas ar retu waronību zihnijušchās pret kopeju eenaidneeku, jo tschechoslowaku karaspehks, kā weens wihrs pahrgahjis kreewu pusē, bet latweeschi organisejušchi strehlneeku waronigos pulkus un tapat kā tschechoslowaki, ari latweeschi atdewa sawu wisdahrgako, dsihwibu, par weenu un to pašchu kopejo mehrķi, buht brihweem un neatkarigeem. Aiz gluschi neisdibinameem eemesleem abām tautām bij jabuht par kaujas beedreem dsimtenē un wehlak tahlā, svešchā pasaules malā, dažchadu naidigu stihiju warā, winus tomehr apweenoja kopejs lozungs un zihnās uz weena un ta pašcha kaujas lauka, uz asinim slazitas semes isauga diwi koschi seedi — brihwa un neatkariga Latwija un tahda pat brihwa un neatkariga Tschechoslowakija. Kas asinim apleezinats, naw tik weegli aizmirstams, tas paleek uz paaudschu paaudsem, un Latwija war buht droscha, ka gadījumā, ja liktenis to kahdreiz lemtu, ka Latwijai vajadsīga palihdsība kritiskā brīdī, Latwija war sagaidīt, **ka Tschechoslowakijas armija sneegs tai nekawejoschu palihdsibu,** jo tik tuwu kaujas beedru starpā, mūžu tehwijas un dsimtenes dehleem ir latweeschu dsimtene un tehwija tik pat dahrga, winas dehli tik pat mīļi, kā sawejee. Pakalpojums dsimtenei weenlīdz wehrtigs, waj tas leels, waj mazs, jo tikpat weens, kā otrs no mums katrā laikā gataws atdot dsīhwibu par dsimteni! —br—

Saeimas komisijas.

Walsts papildu budschetu

turpinaja wakar zaurkatit budscheta komisija. Senkopibas ministrija sawa papildbudscheta izdewumos bija usņehmusi wairakas ne wisai leelas sumas laukšaimneezibas skolu wajadsībam, galwenām kahrtam Latgalē un Smiltenes peensaimneezibas skolai. Schīs sumas jau sawā laikā bija usņemtas budschetā, bet kā peezeeschamas strihpotas. Tās strihpoja ari tagad.

Plaschak komisijai nahzās pahrrunāt

kredita jautajumu sehklas fondam.

Laukšaimneezibas departaments paredsamā sehklas truhkuma nowehrschanai zaur walsts kreditu bija peeprasijis 50 milj. rbl., resp. 1 milj. latu. Ministru kabinets ari bija peekritis schīs sumas atwehleschanai. Departamenta preekšstahwji eepasihstinot komisiju ar laukšaimneezibas krises stahwokli un leelumu usšwehra kredita nepeezeeschamibu, lai jau laikus eepirktu sehklas labibu tepat eekšzemē, apwidos, kur raschu paguwa laikus eewahkt. Iztruhkuma leelums wehl skaidri naw nosakams, jo peeprasītās sinas no laukšaimneekeem wehl naw eenahkušchas un tās war gaidīt mehnescha beigās. Par kredita atwehleschanu isteizās zentra un semneeku saweniba. Preekšsehdetajs J. Wesmanis pahrmeta departamentam, ka naw agrak jau mehginats nosakaidrot krises apmehrus. Tapat ir nowehroti truhkumi agronomiskās palihdsibas organizacijā, tomehr peeprasītais kredits atlaujams. Kreisais spahrns un minoritates negrib atsīt krisi par sewischki nopeetnu, pirms tas naw skaidri konstatets un parahdīts melns uz balta. Winu runataji pahrleezinati, ka ar eestrahjušchos salu atjaunojušchees raschas eewāhkschanas darbi un apstahkli uzlabojušchees. Ari referents Ringolds Kalnings pastahweja uz to, ka pirms janogaida peeprasītās sinas un tikai tad isšķirams kredita jautajums. Preekšsehdetajs J. Wesmans lika preekšā kreditu atlaut nekawejoschi, lai refors waretu jau sahkt rihkotees un tirgū ātrāko labibu uspirkt. Suma ir maza un par tās nepeezeeschamibu newar buht schaubu.

Tomehr balsojot R. Kalninga preekšlikumu, to peenehma ar kreiso sozialistu un minoritātu balsīm, usdodot dotam ruhpetees par wajadsīgeem dateem.

Tahlak komisija noraidija peeprasīto kreditu nodokļa atlaišchanai laukšaimneezībā, jo pirms janogaida Saeimas lehmums par eesneegto likumprojektu. S.

Preses leetu teesaschanas kahrtibas likumprojektu

sahkusi zaurkatit publisko teesibu komisija.

Stolu lihgums ar laiminwaldīm.

X. Pehz robeschas galigās nowilkschanas ar Igauniju un Leetawu, scho walsiu robeschu apgabalos wehl palizis prahws skaits latweeschu ar behrneem skolas gados, kuru izglihtiba nacionalās skolās saistita ar koti lēlām gruhtibam un tagadejos apstahkļos, pa leelakai daļai, pat pilnīgi neeespehjama. Tā kā lihdsīgā stahwokļi atrodas ari igaunu un leetaweeschu behrni Latwijas robeschu apwidos, tad mūžu ahrleetu ministrija schī swarigā jautajuma nokahrtoschanai, sasinā ar izglihtibas ministriju, isstrahdajusi sewischku nolihgumu, kas buhtu noslehdsams starp Latwiju un Igauniju un Latwiju un Leetawu. Nolihguma projektā paredsets atwehrt nacionalas skolas tahdos kaiminwaldstu peerobeschas pagastos un draudsēs, kur sanāhktu lihdz 20 latweeschu behrnu un otradi: tahdos paschos apstahkļos mūžu waldsti atwehrt igaunu un leischu skolas. Paredsets ari regulet atteezigās waldsts walodas stundu skaitu schinis skolās, kā ari tanis apwidos, kur tahdas skolas nebūtu eespehjams eerihkot, atļaut behrneem pahreet robeschu un mahzitees kaiminu waldsts skolā, pehz sawas nacionalās peederibas.

Darba konflikti Rigas ostā.

Ostas strahdneeku prasibas. Sakarā ar ostas strahdneeku usstahditām prasibām, pehz abu pušu atsewischkas apspreeschanas, pirmdeen darba inspektora insch. J. Ahbola wadibā notika ostas strahdneeku un schauueru pahrstahwju kopeja apspreede. Panahza galigu weenoschanos tikai attiecībā uz akorda darbu algu paaugstinaschanu par 15 proz. Kas turpretim sihmejas uz deenas algu, tad schauueri tāpat ir ar meeru paaugstinat to par 15 proz., bet strahdneeki labad peeprasa 20 proz. Otrdeenas wakaru nolikta wehl weena kopeja apspreede. Sarunas nem labwehligu gaitu un ostas strahdneeku streiks naw paredsams, jo galwenā punktā — par akorda darbeem, panahkta weenoschanās. —Kl.

Streiki uz Latwijas kugeem. Rigas ostā patlaban atrodas 6 Latwijas twaikoni: „Daugawa“, „Lugija“, „Sigulda“, „Krihws“, „Katija“ un „Lineps“, no kureem „Daugawa“ ir waldibas twaikonis. Kugu komandas pirmdeen, 7. janvari usstahdija prasibas par algu paaugstinaschanu zaurmehrā 50 proz. un deenas razijas paaugstinaschanu no 95 rbl. uz 125 r. Prasibas usstahdijuschi rederejam tikai matroschi un ziti, izņemot kapteinus, stuhrmanus un winu palibgus. Uz „Daugawas“ streiku eesahka jau pirmdeen pulksten 12 deenā, uz ziteem twaikoneem streikoja pirmdeen wehl pa daļai. Gadījumā, ja prasibas netiktu ispildītas, twaikoneem draud nepatikamas izredses eesalt sche pa seemu. Usstahditās prasibas ir deesgan ultimativa rakstura un pehz winu eesneegschanas zaur kapteineem, tika atsaukti darbi. Juhrneezibas departaments un priwatu redereju pahrstahwji nodomajuschi nepeekahpties un usstādda prasibu stahtees tuhlin pee darba, pretejā gadījumā peenem zitas kugu komandas. Starpneezība atrodas darba inspektora insch. J. Ahbola rokās. —Kl.

Kugu ihpaschnieku lokauts. Kugu ihpaschnieki nolēmuschi tahdā gadījumā, ja streikojošchee juhrneeki schodeen lihdz pulksten 12 nepeekahpsees un neatjaunos darbus, izslēdināt lokautu. Wisus streikotajus atlaidīs un winu weetā peenems zitus. Ari juhrneezibas departaments nolēmis peeweenotees lokautam. X.

Pamatstolu inspektoru apspreede

wakar sahkās izglihtibas ministrijā. Sapulzejuschos apsweiza izglihtibas ministrs Zelminsch. Wakardeenas sehdē apspreeda jautajumu par defektiweem behrneem un par skolenu noseedsibam. Daschi aizrahdija, ka pehdejee suhtami uz masgadejo noseedsineeku koloniju waj jadibina atsewischka skola. Ziti tam pretojas, ka tas jalikwidē audsinaschanas zelā. Tika aizrahdīts, ka daschi skolotaji neeet ar behrneem uz luhgschanu un zaur to behrnos rada taschutumu pret religiju. To tā nedrihkst atstaht. Tahlak sino no weetam. Sinojumos usšwer skolu stahwokli, nesatizibu skolotaju starpā un kā tas likwidejams. Sino ari par pasneegschanas metodem, skolu telpam un mahzibas lihdzekleem.

Schodeenas sehdē sinojumi turpinas. Inspektors D. Soste aizrahda uz izglihtibas ministrijas rokdarbu darbnīcu kursu nosihmi. Skolotaji, kuri apmeklejuschi kursus, eewed skolās dažchadus rokdarbus. Melnalkšņis leek preekšā usstahdit prasibu, ka skolās, kur 90 skolenu, jabuht 3 skolotajeem un ja wairak par 90, tad 4 skolotajeem. Daschi tam pretojas un eeteiz jau pee 60 skoleneem peeprasit 4 skolotajus. Ostītis sino par pirmskolas gados esoscheem skoleneem. Tee gandrihz wisi atrodas sem weetejo skolotaju kontroles. Lauku skolās leelā mehrā eeweeschas nacionalisms. Katrā skolā pee seenam redsamas eewehrojamako rakstneeku waj walsts wihru gimetnes. Ari skolu ahrpuse teek iskopta. Pee skolam parahdas dahrsi un dažchadi ziti krahšņumi. Apspreedi schodeen slēgs.

Noteesata wiltoto peezsimtneeku isplatitaju banda.

1922. g., ihsi pirms leeldeenam, Luises Krustkalna weikalā, Matifa ielā 47, kahds jauns zilweks nopirka maises klaipu, samaksajot ar 500 r. gabulu, kas israhdījās wiltots. Pehz dažchām deenam tas pats atkal gribeja samaksāt par papirosēem ar peezsimtneeku, bet eekams K. meklēja poliziju, pirzejs jau bija nosudis. Ari schi naudas sihme bija wiltota. Polizija noskaidroja, ka „dermanischu“ isplatitajs ir 24 g. wezais Augusts Birsgals, kursch dsīhwo Matifa ielā 80 ar sawu 16 g. wezo seewu Amaliju B., dsim. Imertrej un pehdejās wezakeem — Peteri (49) un Linu (46) un tās brahli Aleksandru (20) Imertrejeem. Ari abas seewetes bija wairakos weikalos pirkuschās un samaksajuschas ar wiltoto naudu. 23. junijā polizija iskratija schās gimenes dsīhwokli, bet usgahja aizsrahfnē nomestu tikai weenu wiltotu peezsimtneeku. Apzeetinatais Birsgals atsinās, ka bijis gan wehl tur 7000 wiltotas naudas, to winsch paslehpis un polizija to neusgahjusi. Otro reisi kratot wehl usgahja wiltotos peezsimtneekus. Apzeetinaja wisu gimeni. Noskaidroja, ka tās lozekļi eetilpst wesela wiltotas naudas isplatitaju bandā, kurā, starp ziteem, aktiwi darbojees ari 46 gadus wezais Slokas peederigais Karlis Pribergs-Freinbergs. Bandas galwenā persona bijis pats wezais Imertrejs, kursch jau no wahzu okupazijas laikeem nodarbojees ar walutas spekulazijam un „melno birschu“. Rigas apgabaltesas 3. kriminalnodaļa 7. janvari Petersonu, Dunkuli, Aleksandru Imertreju attaisnoja, bet pahrejos noteesaja: Peteri Imertreju uz 6 gadeem, Pribergu uz 5 gadeem un Birsgali uz 4 gadeem pee spaidu darbeem un Linu Imertrej uz 2 gadeem un 6 mehneschem un Amaliju Birsgal uz 1 gadu un 6 mehneschem zeetumā, peedsenot no noteesateem walstij par labu 160 latus. Birsgals ar Pribergu jau atradās apzeetinajumā un pehz spreeduma wehl apzeetinaja Peteri un Linu Imertrejus. Ja.

Jaunakās sinas.

Sarunas ar Igauniju.

X. Pludinot kokus pa Gaunu un tās peetekam, kuras tek ari pa Igauniju schī apstahkļa dehl beeschi rodas daschadi trauzejumi. Lai tos nowehrstu, Latwijas waldiba eerosinajusi notu apmainas kahrtibā schī jautajuma nokahrtoschanu ar lihgumu. Schahds lihgums jau noslehgts starp Latwiju un Leetawu.

Rigas parahdu nokahrtoschana.

Pilsētas walde 1924. g. budschetā usņehmusi 60 miljonu rbl. bankas firmai Lasars un brahli Londonā parahdu prozentu samaksai un schī jautajumu galigai atrisinaschanai. Budschetu komisija leek preekschā, ka schī suma pilsētas budschetā usņemama weenigi ar pilsētas domes peekrischanu, kamdehl pilsētas walde nolehmusi scho jautajumu likt nahkamās pilsētas domes sēdes deenas kahrtibā. —k—

Diplomatiska tehja.

X. Sweedrijas suhtnis Undēns wakar bij farihkojis pirmo schini sezonā diplomatisko five-o'clock tea. Weesu starpā bij waldibas preekschstahwji un wisu diplomatiskais korpuss.

Igaunijas delegazija

robeschu pahrejas punktu konwenzijas noslehgschanai schodeen neeeradās Rigā. Sēdi noturēja tikai muhsu delegazija, kura apspreeda muhsu preekschlikumu. X.

Aistureta kontrbanda.

31. dezembri Leepajas stacijā dzelszeļu polizijas usraugs Luhla aistureja 3 kastes, swarā 203 kilogr., ar kautām sofim. Tahdu pašchu kontrbandu aistureja 1. janvari dzelszeļu polizijas usraugs Behrsinsch — 2 kastis ar kautām sofim un teka gaku. Kontrbanda eewesta no Leetawas. —l.

Rigas tirdsneezibas kamera.

X. Schodeen nolikta Rigas tirdsneezibas kameras dibinaschana, sapulze, kurā peedalisees leelakas laukšaimneezibas, ruhpneeku un tirgotaju organizacijas.

Behgļu ihpaschumu reewakuazija.

Muhsu suhtneeziba Maskawā atkal likusi preekschā Kreewijas ahrleetu komisariatam noteikt behgļu ihpaschumu reewakuazijas kahrtibu, jo lihdzschim daudzeem behgleem naw bijis eespehjams dabut atpakaļ sawu Kreewijā atstahto ihpaschumu aiz tihri formeleem eemesleem.

Kugoschanas pahrtraukums Rigas ostā.

X. Ledus apstahktu dehl Rigas juhras lihdz juhrneezibas departaments dewis rihkojumu **riht agri iswest no Rigas ostas wisus ahrsemju kugus,** jo zitadi jabaidas, ka tee nepaleek sche wisu sala laiku. Kugus iswilks waldibas ledlausis „Lahtschplehsis“. Schodeen no Mīleta bahkas un Lizerortas sino, ka tur juhrā stiprs ledus un salst ap 14 gradu. Oficiali Rigas ostu wehl neizsludinās par slehgtu.

Besdarbneekus nodarbina.

Darba ministrija besdarbneekus jau sahk izsuhtit uz darba weetam. Besdarbneekus, kuri atsakas peenemt darbus, izslēdz no darbu meklētaju saraksteem. Līdz schim izslēgti jau 50 besdarbneeki. B.

Zik izmaksā eeredzu ahrsteschana.

X. Satiksmes ministrija par dzelszeļu darbineeku ahrsteschanu gahdā pati un ta winai izmaksā zaurmehrā 23 latu 70 sant. uz zilweku, jeb 237.041 lats wiseem apm. 10.000 eeredzeem gadā. Pahrejo walsts eeredzu, apm. 16.000, ahrsteschana nodota darba ministrijas pahrsinā. Pehdejai ta gadā izmaksā ap 400.000 latu, jeb 25 latu no zilweka, kā redzams, darba ministrijas organizētā ahrsteschana izmaksā par apm. 1 latu 30 sant. no zilweka dahrgaka. —k—

Igaunijas lihgums ar Poliju.

„Päewaleht“ sino, ka Newelē eeradees Polijas ahrleetministrijas preekschstahwis, kuram usdots west sarunas par konsularā liguma sleņgschanu ar Igauniju. —k.

Frantschu senata wehleschanu rezultati.

LTA. Bordo, 7. janwari. (Radio.) Eekschleetu ministrija publizē galigus datus par Franzijas senata lozekļu wehleschanam. Konserwatiwee eegususchi 16 mandatus, republikani 20, kreisee republikani 37, radikali 36, sozialistirepublikani 4, un sozialdemokrati 2. Wehleschanu izmaksāsot negrosa lihdzschinejo stahwokli.

Atentats pret Weniselofu.

LTA. Romā, 7. janw. Greekijas jaunā parlamenta sehdes laikā Weniselofs peepeschi saslimis ar sirds krampjeem un aizsnests no sēdschu sahles. Informetās aprindās waldot pahrleezība, ka notizis atentats pret Weniselofu un ka tikai sabeedribas apmeerinaschanai izplata baumas par nelaimes gadījumu.

Parises pluhdi beidzas.

LTA. Bordo, 7. janw. (Radio.) Uhdens lihmenis Sēnas un Marnas baseinā sahzis krist.

Ugunsgrehks Londonas ostā.

LTA. Londonā, 7. janw. Londonas ostā izzehlees milzu ugunsgrehks. Deg Temses krastā atrodoschees doki, lihdz ar blakus ehkam. Polizija pawehlejusi izwahktees eedzihwotajeem no apdraudeteem nameem.

Frantschu okupazijas karaspehka samazinaschana Ruhrā

turpinasees wisu janwara mehnesi. Ruhras armijas galwenais schtabs 12. janwari eeradzees Mainzā.

Laiks 9. janwari.

Gaisa speedeens swahrstas wirs normalā. Mehreni stipri deenwidzeemeļrietumu wehji. Baltijas juhras widus un deenwidus daļā austrumu wehtra. Maingas mahlonu daudzums. Sals peeturas.

Pasaules politikas leelzeļi, zeļi un telas.

XVII.

Eiropas aktiwā politika. Jaunee diplomati no Austrumeem. Ahrpus Eiropas leelwalstis nodibinajušchas status quo. Jaunais „Eiropas bloks“ un wina sastahwā uzņemtuhki. Kas jadara Baltijas walstīm. Latwiskā politika.

Sawā jaungada apskatā, eeweetotā awizē „Prager Presse“, Tschechoslowakijas ahrleetu ministrs Dr. Benešchs (ari weens no stabilakeem) parezo, kas notiks 1924. gadā. Usskaitidams wisus swarigakos Eiropas (par Baltijas walstīm ne wahrda!) un pasaules politikas jautajumus (Ruhras, reparazijas, paradu, saimneezisko krisi, pad. Kreewijas eespehjamo atsihschanu sakarā ar parlamentaro krisi Eiropā u.t.t.) un paregodams wisadas gruhtibas, kahdas rodas pee scho jautajumu schahdas waj tahdas atrisinaschanas, Dr. Benešchs beidz sawu pahrskatu ar lepnu pahrleezibu: „Un uz wisu to Tschechoslowakijas diplomatija ir labi sagatawojusees!“ Mehs tam tizam: neween „sagatawojusees“, bet ari... peedalas aktiwi.

Wispahr jaatzihst, ka leelā Eiropas politika mehs waram konstatet leelu noteiktibu. No konferentschu un plahpaschanas laikeem Eiropas diplomatija jau emanzipejusees un tagad atrodas aktiwās politikas stadijā. Tikpat aktiwa ir sawā it kā schkeetamā pasiwitatē ari Amerika — par SSSR naw ko runat: winas politiki ir neatlaidigi aktiwi un lokani uz wisadu peemehrošchanos apstahkleem. Pat musulmanu semēs mehs redzam ari noteiktu politiku: Palestinas arabi, Masasijas turki, perseeschi, afgani, egipteeschi steidzas reorganizet armijas pehz Eiropas paraugeem, sawed kahrtibā sawu saimneezibu un scho semju waldineeki jau taisas braukt uz Eiropu weens pehz otra. Persijas schachs — beeschais Parises weesis, uz tureeni posches ari Egiptes kehninsch, un leelos pasaules zentros turki eezel wehstneekus, tapat kā afgani, perseeschi un egipteeschi.

Tā pehz Sinas un Japanas ari schis „ekzotiskais“ semes sahk peedalitees „Eiropas konzertā“ un paredsams spēlēs ar laiku eewehrojamu lomu, kā to jau peedzihwojām pa Lozanas konferences laiku ar Turziju. Un pateesi scho semju kaiminos sastopas leelwalstu (Franzijas, Anglijas, Italijas, Kreewijas) intereses un ar to schim walstīm sarežģinajas. Bet patlaban schinis jautajumos Eiropas leelwalstis wismazak krusto diplomatiskos schķēpus. To mums peerādīja panahktā saprašchanās wahzu koloniju pahrwaldes jautajumos, Turzijas jautajumā, Tanscheras strihdā un winu nedēļ wehl Franzija paraksteja ar Angliju ari lihgumu par interesēm sferu sadalījumu zentrālā Āfrikā, nowelkot robeschu starp angļu Sudanu un frantschu Ekwatorialeem apgabaleem. Tāpat ari Sinas jautajumā nodibinajās „modus vivendi“. Tur rosīgi nodarbojas Japana un Amerika, bet pehdejā par to leek meerā Eiropas leelwalstis ar paradeem, tikai laiku pa laikam padraudot ar scho bubuli. Bet Sinas kaiminos atrodas frantschu Indokina un tas atwehsina amerikaneeschus, jo no tureenes eespehjams (tāpat kā Seemeļafrikā pret Spaniju Angliju un Italiju) izdarīt sinamu juhtamu spēedeenu. Scho pašchu taktiku, kā sinams, puhlas ceturet pret Indiju SSSR. eespaidojot Afganistanu.

Bet nekahdi sarežģījumi Austrumos nedz „tuwos“ nedz „tahlajos“ tagad, un tuwakos gados ari ne, naw sagaidāmi it sewischki pehz tam, kad Japana leelā mehrā zeetusi no semes iztrizes, Sina wahjinata no eekšējām jukam, Indijā uswarejuschi mehrenee elementi un budisti ar musulmaneem atkal sanahkuschi naidā. Tāpat ari Persija un Turzija nodarbinatas ar eekšējeem problemeem, arabi zel sawas karalistes un egipteeschi apmeerinati ar sasneegto neatkaribu. Bet jau tuwojotees Widusjuhrai, mehs sahkam uzburtees uz „problemeem“. Telegrafs sino, ka jau tagad notikschot Widusjuhrā leelee angļu manewri ar Spanijas un Italijas flotes peedalischanos. Tāpat ari Anglija kategorīski usstahjas par bij. Austro-Ungarijas walsts paradu nomaksu no A. U. mantineezem, nekatotees uz to, ka tikai Italijai peeder 40% no paradu sihmem un ta kluse: te jau ir intereschu kopiba. Bet Italija nesen noslehdza lihgumu ar Spaniju — t. s. „latinu uniju“, pee kuras Franzija naw luhgta peeweenotees. Bet par to Franzija weenojas ar Tschechoslowakiju, wed sarunas ar Deenwidzlawiju par zeeschaku apweenibu, un ari Weniselofs, kursch tagad atgreeschas uz Greekiju, ir pateesibā franischu zilweks. Pee schī „Eiropas bloka“, (kura ass ir tomehr Parisē, ne Pragā!) tahdā kahrtā peeder wisa-maza Antante, Polija, Rumanija; un paredsams ari eetures labwehligu neitralitati tās walstīs, kuras nonahkuschas no Parises finansielā atkarībā — Austrija, Ungarija un ari Bulgarija, un warbuht ari Greekija.

Kahdam noluhkam Franzija taisa schahdu bloku? Azimredzot, lai nodrošchinatos no Wahzijas, izoleta Wahzija — tapat kā kahdreiz Wines kongress izoleja simtsgadu atpakaļ Franziju! Un lai ari zaur scho izdarītu uz Wahziju speedeenu, kas jau manams. Wahzija peekahpās Ruhrā gan, bet sakarā ar gaidāmām pahrrunām Anglijā un eespehjamo Anglijas-Wahzijas-Kreo-

„L O R D“ nav veenkārši „tikai cits“ papiross.

Viņa rakstur̄igā garša, aromats, pat eesaiņojums — viss tas ir saskaņots ar izmekletas publikas prasibam.

wijas tuwinaschanos palika joprojam wehsa. Tagad pehz eewaditàs no Parises „Eiropas bloka“ politikas wahzi paleek peekahpigaki un neraugotees uf franka kursa krischanu (ko isdarot mahkfligi wahzu bankeeri ar Holandes un angļu bankeeru palihdsibu) atkal meklè saprafschanàs zeļus, uf ko aisrahda wehstneeka eezelschana Parisè, kursch ussahzis atteczigas sarunas; tàpat ari „neoficiali“ isrunajàs Parisè Puankarè ar wahzu ruhpneeku A. Rechenbergu par eespehjamo abu semju ruhpneezibas sindizeschanu un Lugano Streseman̄is atkal ar frantschu ruhpneeku un finansistu, ari ministri — Lasteiri. Mehs nebuhsim maldijuschees, ja teiksim, ka sarunàs ari pahrrunaja kopeju saimneezisku taktiku pret Kreewiju. Protams pee schì usnehmuma grib buht ari klaht Tschechoslowakijas ruhpneeziba. Tà noskaidrojamas Dr. Benescha ruhpes par Franzijas saprafchanos ar Kreewiju. Ta naw slikta ideja: Franzijai un Wahzijai kopà ismantot Kreewiju.

Bet poļu prese, kura ar tahdàm bascham skatas uf wisu noteekošo (un sawu ahrpolitiku lamà — pat labà spagrna prese!), sino ari par Anglijas un Italijas nodomeem stahtees tuwakos sakaros ar Kreewiju. Anglija to darischot zaur Baltijas juhru ar Skandinawijas walstu, Somijas un pahrejo Baltijas walstu palihdsibu (te konkreti aisrahda uf neseno parlamentarescku zeemojumu), bet Italija zaur Melno juhru. Tamdehl laikam ari eewajadsejàs kopeja angļu-itaļu flotes demonstrazija Widusjuhrà. Sawà sinà baschas Anglijai rada ari Wenisjelofa atgreeschanàs uf Greekiju un pehkschnàs pahrmainas Greekijà, kur anglofilos elementus issspeeda no politikas ahrà un to weetà stahjàs frankofili. Poļu prese suhdsas, ka Polija palikusi ahrpus wisàm kombinazijam. Negaidits bijis Tschechoslowakijas-Franzijas lihgums, negaidits wifs kas noteek. Ari Masàs antantes konferenzè, kura sahkses riht Belgradè, Polija nepeedalas. Par to Warschawà, pehz preses sinam, wahzu suhtneezibas jaungada sagaidischanà wahzu suhtneezibas telpàs bij eeradušchees augstakee Polijas ahrleetu ministrijas eerednì ar ministra w. i. preekschgalà un swehtki ilgušchi 2 deenas. Poļu prese sino, ne welti par schahdu faktu: isskan domas ari par to, ka Polija ir Kreewijas-Wahzijas tatikfmes weizinataja un ka tik weegli Tschechoslowakijai neisdoschotees wis isspeest no Polijas isdewigus transita noteikumus ar Kreewiju. Tomehr Polija atrodas pilnà atkaribà no Parises un faktu ir, ka wisu iniziatiwi schajà „Eiropas bloka“ politikà patur Puankarè. Ari wifas tenkas par slawu blokeem ir neweeià, jo schos laikus politikàs saweenibas nedibinas wis uf rafas kopibu, bet gan intereschu saskanoschanai — un scheit pirmà weetà stahw schini gadu sinteni saimneezisklàs intereses.

Tà mehs peedsihwojam patlaban, kà frantschi saka, „Eiropas nostabilizeschanu“, bet pateesibà politiskà lihdsiswara teorijas“ atdsimschanu. Franzija ar wejelu rindu lihgumu nostiprinas Eiropà un speesch reizè ar to Wahziju peekahptees; bet ari Anglija un Italija newar wairs tik brihwi rihkotees. Patlaban pehz galigàs komunisma neweiksmes Wahzijà un strahdneeku partijas uswaras Anglijà S. S. S. R. sahk no jauna mekletees pehz de jure, un ari schai sinà Franzija prot nodrošchinatees: pirmkahrt ir skaidrs, ka Kreewijai de jure pee pastahwoschàm Wahzijas gruhtibam ir bes nosihmes, jo Ruhras raktuwes tur Franzija. Bet Franzija ari nepeelaidìs Wersalas lihguma rewisiju, ko ittà peeprasa baschas Anglijas partijas. No wisa schi Franziju garantè „Eiropas bloks.“

Bet Franzijas politikai ari jarehkinajas ar to, ka schai Eiropas dalà atrodas Baltijas walstis, kuras palikuschas ahrpus schis sistemas. Naw noslehpums tomehr, ka mehs esam sinamos apstahkłos galu galà Eiropas situazijas atslehgas. Tomehr neweena no Eiropas leelwalstim lihdz schim mums naw palihdsejusi, bet par to, ko mums sawàs interesès issneedsja 1919., 1920. gadà, ir peeprasijuschas ar prozentem atpakaļ lihdz pehdejam grasim: tà Franzija, tà Anglija. Un Franzijai jau wisàs parads nomaksats. Mehs nesanehmàm nekahdus jaunus miljonus no Franzijas, turpretim Sweedrija mums issneedsja apolitisku kreditu taisni schinis gruhtos laikos! To tauta neaismirsis. Tapat nepaliks bez eewehribas tas fakts, ka ari Anglija sew peeprasijusi pilnigu atlihdsibu par sawu palihdsibu! — Bet mums jabuht „Antantisileem“? Par ko? Pagaidam mehs wajadsigi, bet waj mehs esam sagatawoti uf wisàm eespehjamàm pahrgrosibam Eiropas politikà? Tàpat ari sawà Baltijas politikà mehs nesinam, kahdu zeļu mehs eesim. Bet Poliju tikai tamdehl starptautiski tik augsti nowehrtè, ka Polija skaitas par Baltijas walstu „wadoni“.

Ir tapat weenu otru reisi pazehluschàs baschas, ka leelwalstis kahdreis pee saprafschanàs ar Kreewiju waretu muhs tà sakot „isandelet“ (ne muhs weenus, bet ari Leetawu, Igauniju un ari Poliju un Somiju!). Polijas austrumu robeschas lihdz schodeenai Tschechoslowakija naw atsinusi. No otras puses Deenwidslawija neatstihst Baltijas walstis — un mehs ari par to galwenas nelauscham!

Te nu tomehr pazeļas jautajums, kà isturesees kahdreiz Franzija, kura buhs saistijusees ar Deenwidslawiju un Tschechoslowakiju, ja nu Polijai iszelas konflikts ar Kreewiju? Waj atkal nenahks „Kerzona linija“ uf plana? Newajaga aismirst, ka Polija peeweenojusi plaschus kreewu apgabalus no Baltkreewijas un Ukraines un tikai ar waru winus paturès. No otras puses, mehs zeeschaki saistidamees ar Poliju waram eewilktees leelàs kesàs, ja Polijai ais muguras naw wehl warenaka atbalsta. Mums tomehr jarehkinajas ar sawu geografisko stahwokli. Mums bez schaubam, kà transita zemei, jabuht tiltam starp Kreewiju un Wahziju, bet ja Kreewija metas Franzijas apkampeenos, tad mums ari wajaga to paredzet, kas tad war notikt un ko tad jadara. Mums ari no leela swara pirms mehs wispahr saistamees ar Poliju, saprastees ar Leetawu. Tad janoskaidro muhsu eespehjamàs atteezibas ar Wahziju un Kreewiju. Un tikai pehz tam jataisa konkreti slehdzeeni, kad mehs droschi sinasim, kas mums sagaidams no Franzijas un Anglijas. Bet katrà sinà wispirmà kahrtà mums wiszeeschaki jaweenojas ar Leetawu un kopeji ar Igauniju un Leetawu, janoskaidro saws stahwoklis. Tad Leetawà issudis tas pesimistiskais usskats, ka Leetawu tik un tà fagaida nahkotnè waj nu peeweenoschana pee Polijas, waj Kreewijas waj Wahzijas. Patlaban isskatas tà, ittà Kreewija buhtu atsazijusees no Leetawas Wahzijai par labu — ar to noteikumu, ka Wilna atstet pee Kreewijas. Tamdehl jau ari laikam Leetawas „politiki“ tà lauschas pehz schi objekta, par kuru tad lihgtu nahkotnè.

No otras puses ir manita frantschu prese un ari pa dalai angļu, tahda doma, ka turpmakà nahkotnè Igaunijai un Latwijai buhschot japaleek par Kreewijas „autonomàm prowinzem“. Tà tad i Leetawai i Latwijai i Igaunijai draud weens liktenis. Poliju ari apkrimtischot un padarischot par nekaitigu „busera walsti“, tapat kà Rumaniju. Somija gan palikschot, jo tai ejot Skandinawiju walstu interesès! Ja tas tà ir, un to janoskaidro pilnigi konkreti muhsu diplomatijai, tad taisni schìm 3 walstìm, kuras ir pateesi tilts starp Kreewiju un Wahziju, un kuras nobroschina waldibu par Baltijas juhru, un kuras ari nodroschina Poliju tagadejàs robeschàs, ari kopeji turpmak jarihkojas, saskanojot sawu saimneezisko, finansielo, muitas un ari starptautisko politiku, kurà mums atweras daschadas eespehjamibas: weenojotees zeeschaki ar Wahziju, mehs waram padarìt Wahziju par warenu, tapat Kreewiju, Poliju, un ne beidsamà galà nodroschinat sinamos apstahkłos Eiropai lihdzswaru un meeru! Par mas weenoto Baltijas walstu nosihmi ahrzemès nekad naw nowehrtejuschi, — kà Maskawà, tà Berlinè un ari Parisè un Londonà. Waj par to wehrts runat? To jau sin. Tikai mehs deemschehl neprotam isleetot sawu stahwokli. Bet welti upuret sewi, kà to darijàm Seemassswehtku kaujàs, uf to mehs wairs neesam spehjigi un to negribam!

Tahdai, tihri latwiskai newis politskai, waj franzìskai waj angliskai jabuht muhsu ahrejai politikai. Nekahdas orientazijas! Lai orientejas uf mums, lai meklè ar mums draudsibu, lai brauz tad uf Rigu tee, kam wajadsìgs muhsu pabalsts un tirgi. Un kas gribès Eiropà meeru, tee pratis zeenit Baltijas walstu nosihmi. **A. Korwins.**

Lauksaimniekiem!

Zolida firma Rigā vēlas pirkt Latvijā, netāļu no pludinamas upes vaj dzelzsceļa stacijas, priekš eksportešanas priežu meža gabalus vaj kokusi bļķu zagesanai un sliperu izstrādāšanai; ar, gatav s sliperus. — Pazinojumus, kur atrodas un ar ta adresi, kur griesties dēļ parunāšanam, lūdz iesūtit šī laikraksta kantori zem „Zolida firma.“

Eekschseme.

Laukšaimneeku kongrefs Eezawà.

Eezawas-Greenwaldes laukšaimneezibas beedriba 6. janwari sarihkoja laukšaimneeku kongresu, kurà peedalijàs 160 atsewischki laukšaimneeki un beedribu delegati. Kongresa programa aptwehra wijus laukšaimneezibas deenas jautajumus. Kongresu slehdsà wehlu nakti, peenemot resoluzijas wifos apspreestos jautajumos. Sewischki dsihwi apspreeda laukšaimneeku gruhtà stahwokla uslabošchanas un agronomiskàs palihdsibas organisescha nas jautajumus. Kongresa dalibneeki peekriht trihspakahpeniskai agronomiskàs palihdsibas iswešchanai ar apgabala zentralbeedribu starpneezibu.

Semgaleeschi aisstahw weetejos lopus, isnesdami rezoluziju, kà turpmak ahrsemju fuzas lopu eewešchana atsihtama par neweh-lamu un naw pabalstama ar waldibas lihdzekleem. Kongresa dalibneeku wairakums atsina Semgales zentralbeedribas wajadsibu.

Aprinku preekschneeku mainas.

Iluksstes aprinka preekschneeks Legsdinsch eezelts par Leepajas aprinka preekschneeku, lihdzschinejais Leepajas — Tilgals par Rehzeknes aprinka preekschneeku un lihdzschinejais Rehzeknes — Praulinsch par Iluksstes aprinka preekschneeku. Deenesta weetu maina skaitas no 6. janwara. —l.

Atklahta telefona palihga nodala Tirsà,

Walkas apr., Tirsas konjuma weikalà, peewienota Lisuma telefona zentralei.

Zeturtais Wislatwijas weztizibneeku kongrefs

sanahks Daugawpili 11. janwari. No katras draudses peedalisees diwi preekschstahwji. Starp zitu apspreedìs zentralas komitejas sehdekta un skolas jautajumu. —l.

Ne Latgale, bet „Inflante“.

—rs. „Latgali“ esot isdomajuschi latwiji, kà raksta kahds „Inflantschiks“ Warschawas awisè (Gazeta Warszawska), — nazionaldemokratu organà. Latpalè pagrimstot poļu skolas, poļu darbiba wahsinatas. Weenigais poļu interesu organisetajs Latgalè esot konsuls Swerschbinskis „Dinaburgà“, kursch pulzinot ap sewi poļus un iskopot winu garigo dsihwi.

Zelojoschais zirks.

Lihdsi pastahwigeem zirkeem pilsehtàs wisur ir ari zelojoschee zirki, kuri sawas izrahdes weenà weetà farihko tikai daschas deenas, pehz kam tos pahrzel uf zitu weetu. Ari Latwijà pagahjuschà gada pawasari eerosinaja jautajumu par zelojoschà zirka dibinaschanu.

Tagad wisi organisescha nas preekschdarbi jau weikti un izrahdes prowinzè paredsamas jau tuwakà nahkotnè. Mahkslinieki pirmam darbibas laikam jau usaizinati un programa sastahdita plascha un daudzpusiga, isnemot sirgus, kuri pirmà darbibas pusgadà nebuhs. Usaizinata dala no mahkslinieekem, kuri pagahjuscho sezonu darbojàs Rigas zirkù.

Ja zelojoschais zirks peegreezìs leelu wehribu programas izwehlei, tad tas ar laiku war eemantot uf laukeem un aprinku pilsehtàs plaschu peekrischanu.

Rigas juhrmala.

Pateizibu isteikusi eekschleetu ministrija: Rigas juhrmalas polizijas pr—am J. Limbergam, Melluschu nod. usr. K. Sutim, Slokas kriminalusr. K. Lapanam un Rigas juhrmalas kriminalusr. J. Plehsajam par Melluschos noslepkawotàs Lisetes Kruhmiņ slepkawas Osola un Kocha energisku meklejschanu un saguhstschanu. Rs.

Trauzejumi semes reformà.

Semes pirkumi un pahrdewumi.

X. Walsts semes bankas waldes lozeklis Rubuls mums aisrahda uf dascheem truhkumeem, kas nopeetni trauzè agrarapstahkłu nokahrtoschanos. Gluschi nenormals ir stahwoklis Latgalè, kur wehl lihdz schim naw sawestas kahrtibà semes grahmatas un naw isdoti likumi, kas regulè semes pirkschanu un pahrdoschanu. Weens no tahdeem likumeem, kas noteiz sahdschu schnoru semju ihpaschneeku teesibas, gan eesneegts Saeimà, bet tahlak par agrarkomisiju naw tizis. Schis likums dotu eespehju pahrdot un eekihlat schnoru semes, kuras wehl skaitas kopihpaschumà, lai waretu dabut aisdewumus neween pret galwineekeem, bet ari nekustamu ihpaschumu. Schis apstahklis stipri trauzè saimneezisko attihstibu Latgalè. Aisnehmejs katrreiz speests meklet 2 galwineekus, kas nereti prasa prahwus blakus isdewumus. Schi likuma truhkums sewischki sajuhtams teem, kuri grib likwidet sawu sahdschu semi un pahreet uf weenfehtu saimneezibu. Lihdsekli semes bankai buhtu, bet tos nespehj ismantot. Otràm kahrtam, pehz zentralàs semes eerihz. komitejas lehmuma, teem jaunsaimneekeem, kureem bijuši priwata seme, tà jalikwidè, bet minetà likuma truhkuma dehl, naw, kas semi atpirktu, un ari semes banka newar noslehgt pirkschanas lihgumu.

Latgales wezakà notara arkiwà, kas pahrwests no padomju Kreewijas, isturkst waj isnihzinata apm. trescha data no krepostgrahmatu registreem. Peemehram, Daugawpils aprinkì istruhkst no 22 registreem 4, Rehzeknes — no 24 registreem 8, Ludsas — no 23 reg. 2. Bet par isnihzinato registru atjaunoschanu nekahda likuma wehl naw. Schis apstahklis aisleedz katru ribzibu ar nekustamu ihpaschumu, jo darijumu newar atsihmet semes grahmatàs. Lihdz schim Latgalè wehl neweens semes pirkschanas-pahrdoschanas darijums naw isweets lihdz galam, ne ari isneegts kahds kihlsihmju aisdewums laukšaimneekeem. Tahdà kahrtà Latgales semturi newar ijleetot ne walsts, ne priwato kreditu, kura truhkums sahpigi sajuhtams.

Lauku saimneezìskàs dsihwes attihstibu wisà walsti koti apgruhtina, ka wehl naw sahkts koroboret saunsaimneezibas, neatsawinamàs datas un ruhpneezibas eestahdes, jo schi eemesla dehl Semes banka isneedz aisdewumus weenigi pret galwineekeem, bet pret galwineekeem wairak par 100.000 rbl. neiisneedz.

Stahwokli wehl launaku padara tas apstahklis, ka koti daudz bijuschо muischneeku pahrdod sawas neatsawinamàs datas, sewischki Latgalè. Schimbrihscham tàs wehl waretu isdewigi eepirkt, bet sche nu pirzeji atduras uf nepahrwaramu schkehrsli: aisdewumus war dabut tikai pret galwineekeem un ne wairak kà 100.000 rbl., un otrkahrt, pirkumu newar koroboret, t. i. galigi nokahrtot, kas pirzejam war nest saudejumus, jo juridiskais ihpaschneeks joprojam paleek pahrdewejs, kuram teesiba pat taisit parahdus uf ihpaschuma. Latgalè priwatàs semes domàts koroboret no 1. februara, neeefkaitot fonda semes, bet ari tikai tàs, kuru registru grahmatas naw isnihzinatas.

Pehdejà laikà nowehrojama deesgan dsihwa interese eeguht sewi pirkschanas zekà. Sewischki tas sakams par Latgali. Latgaleeschi apzeło walsts pahrejàs datas un ari uf weetas isdara pirkumus. Usskrihtoscha ir zemu starpiba Latgalè un zitur. Latgalè par sahdschu semi bes ehkam maksà 15.000—25.000 rbl. par desetinu un par priwatsemi 10.000, 15.000 — 18.000 rbl. (sahdschà parasti kaimischu peepehrt sawai schnorei), turpretim pagrejà Latwijà 6000, 12.000 — 15.000 rbl. Zemu starpiba isskaidrojama ar to, ka Latgalè leelaks semes truhkums.

Semes eepirkschanu waretu weizinat, ja buhtu eestahde, kas par to speziali interesetos. Sewischki no swara tas buhtu peerobeschas joslà. Scho usdewumu sekmigi spehtu weikt Semes banka, ja winai to ustizetu. Ari bij. kreewu agrarbanka sawà laikà uspirka semi un tad to sadalija majeem pirzejeem.

Gruhtà saimneezibas gada dehl aisnehmejs beeschi aisskawe prozentu un aisdewumu nomaksu. Semes bankai un banka ir speesta terminus pagarinat, lai neisputinatu saimneezibas. Tomehr, nekatotees uf nenormalajeem darbibas apstàkleem, saudejumi bankai lihdz schim naw paredsami.

No wahjprahtiga eewainots.

3. janwari ap plkst. 10 rihtà eeradas Wezbrenguku muischà jauns, glitti gehrbees zilweks un luhdsa, waj kahds no muischas eemihtneekeem to newaretu pret labu atlihdsibu nowest uf Limbascheem. Kahds muischas rentneeks to ari apnehmàs. Tuwojotees Walmeerai, nepasihstamais teizis wedejam, ka winsch tahlaki nebrauks, ilehza no ragawam un sahka behgt. Wedejs atgreezàs atpakaļ un pasinoja par notikuschu aisjar am Krustam, kas kopà ar sinotaju dewàs meklet nepasihstamo un panahza to Wezbrenguku pagastà pee Steebru mahjam meschà. Krusts aptureja swescho un sahka ijtaujat, bet pehdejais pehkschni usbruka Krustam, atnehma schauteni un smagi eewainoja Krustu ar diweem schahweeneem, pehz kam aizbehga. Pateizotees energiskai pakalmeleschanai nepasihstamo apzeetinaja 4. janwari Walmeeras aprinka Koku pagastà. Tas izrahdijàs par Walmeeras aprinka Wezmuischas pagasta pederigo Augustu Krischa dehlu Kesperikas, pehz eewahktàm sinam ir nenormals. Eewainotais aissargs Krusts nogahdats Walmeeras pilsehtas slimnizà. —l.

Dselszeļu sinas.

Dselszeļu galwenais direktors issaka atsinibu un ka atsinibas balwu izmaksà pa 1. lateem 2 zeļa eezirkņa preekschstrahdneekam Eduardam Rauge un zeļa meisteram Zekabam Burbo par paschaisteeklìgu un apsinigu darbu wadischanu 2. zeļa eezirkņa preekschneekam inscheneeram Andrejam Klawinam un wezam zeļa meisteram Eduardam Gulbim issaka atsinibu; issaka atsinibu un eezet par 1. schkiras maschinistu Gobu par to, ka winsch Aizkraukles stacijà nowehrsis diwu pasascheeru wilzeenu sadursmi. K

Uz dselszeļeem no 1. janwara deenas strahdneekeem paaugstinatas algas: Rigà no 8—16 r., Bauskà lihdz 8 r., Leepajà lihdz 8 r., Zemsis lihdz 4 r., Walmeerà lihdz 4 r., Krasławà lihdz 8 r., Daugawpilì lihdz 12 r., Rehzeknè lihdz 24 r. par deenu. K

Baroneses Linden un grafa De-Lisaka mihlestiba.

G. De-Wer Stekpula romans.

(7. turpinajums.)

De-Lisaks, winas preekschà stahwedams, atbildeja dsiti palozidamees. Ta bij krahschna aina schi laikmeta eleganto maneeru stilà.

Nu minsch wairs nedrihksteja skahrt winas roku; weenà mirkli wina wehra starp wineem plaisu, kahda ir starp warenu waldneeku un neezigas walstimas suhtni.

„Graf, uf juhsu preekschlikumu,“ wina teiza, kad tee atkal bij nosehduschees, „es waru atbildet tikai ar sirsnigako pateizibu. Man wakfirdigi jaatsihstas, ka wisà sawà muhschà es neesmu satikusi neweenu wihreeti, kursch manai sirdi buhtu tik tihkams,“ schos wahrdus isteikdama wina masleet nosarka, „kà juhs, graf. . . Es pret jums sajutu dsitu interesi, jau tamdehl ween, ka juhs tà atschkiratees no ziteem, scheem Parises mulkeem un ahkisteem; un taisni tamdehl un wehl ari tamdehl, ka es ruhpejos par teem, kurus mihlu, man juhsu preekschlikums jaatraida.“

„Baronese. . .“

„Wehl weenu mirkli,“ eebilda originelà feeweete, kura pret wakfirdigu weenmehr bij wakfirdiga. „Juhs esat grafs de-Lisaks, dischas zilts atsare, leelu bagatibu ihpaschneeks, juhs gaida spihdoscha nahkotne, ja ween juhs to nesamaitasat pasihstotees ar karaļa eenaidneekeem; un juhs . . . esat eemihlejuschi feeweeti, kurai naw nekahdas mantas, naw nekahda stahwokła, kura ir tikai peedsihwojumu mekletaja. . .“

„Beidsat, zeenijamà madame,“ nikni sauza de-Lisaks, uslekdams kahjàs un usbrukdams winai kà sawam personigam eenaidneekam. „Juhs nedrihkstat teikt neweenu wahrdu pret feeweeti, kuru es mihlu! Bagatiba, stahwoklis? Tahdi wahrdi ir mihlestibas swehto juhtu jaimoschana. Peedsihwojumu mekletaja? Kahda man daiņa, ja winu sauz par peedsihwojumu mekletaju? Sauzat winu, kà gribat, bet manu sirdi juhs nepeewilsat, juhs neuswarefat manu apsinu un manu instinktu, kuri man saka, ka wina ir tihra, kà buhjo.“

Eekaisdams, aisstahwot sawu eemihloto feeweeti schis idealists gandrihz waj bij aismirsis, ka wina sehd tepat, winam preekschà, bij aismirsis, ka winsch aisstahw to pret winu paschu. Baronese brihnedamàs un sajuhsminata winà klausijàs, kà burwju stahstà. Waj tik winsch ar sawàm apskaidrotàm azim naw winà eeraudsijis kahdu zitu, ihstu feeweeti, kuru wina pati naw redzejusi un naw zentusees sewi atrast? Winas dsihwe nebuht nebij bez traipeem, ja par winu spreestu no stingras tikumibas weedokła; winas pagahtnè ir bijuschas mihlestibas awanturas, naudas ajeras, intrigas; bet waj sawà sirdi, sawà dwehselè wina bij tahda, kà par winu tik daudz un tik kaisligi runaja, bet sirds un dwehsele tatschu ir galwenà leeta, lai buhtu winas usweschanàs daschbrihd bijusi kahda buhdama? Nekad wina nebij par to domajusi. Wina uz sewi skatijàs tikai kà uz damu, kurai bij jadsihwo augstakajàs aprindàs. Ja kahds winai buhtu teizis: „Juhs esat tihra un skaidra feeweete,“ wina buhtu sahkusi smeetees waj brihsak buhtu schahdus wahrdus noturejusi par zinisku usbahsibu. Bet de-Lisaks wisu to teiza ar tahdu pahrleezibu, ka winai paschai newaikus bij jasahk domat, waj ari pateesibà taisni tà naw bijis. Winsch runaja ar tahdu bedsibu, kà zilweks, kursch sina, kursch ir pilnigi pahrleezinats, ka wina wahrdi ir pateesi. Schi doma winu kà burtin apbuhra. Wina klausijàs grafa wahrdos ar tahdu sajuhsmu, kà mehs buhtu sajuhsminati, ja aiwerot logu seemà, dezembra deenà, peepeschi ahrà eeraudsitu burwigo maiju. Bet madam Linden nebij feeweete, kura ahtri taujas tihkamàm santasijam. Gan winai patika tàs skaistàs ilusijas, ko ap winu auda, bet winai patika buht ari tik drosçai, lai pateiktu skaidri, ka schis ilusijas ir mahni

„Graf,“ wina teiza, „man ir bijuschi tschetri mihlakee.“

„Ak, madam,“ eebilda Schana Schaka Russò skolneeks, „kahda man daka gar juhsu bijuscheem mihlakeem. Waj gan teescham juhs kaut brihdi domajat, ka es peederu pee teem zilwekeem, kuru filosofija grib eeschogot dsihwes prasibas un sirds teekšnas? Kad es juhs luhdsu buht par manu seewu, es luhdsu nahkotnes dehl, nedomajot par pagahtni. Mihlestiba ir dsihwes dsihwais uhdens; liktens juhs suhtijis pasaulè kà awotu, pee kura es waru dsejet sawas slahpes; ja agrak juhs esat slahpes dsejusi tschetreem ziteem isslahpuscheem, waj tad tamdehl lai uhdens nebuhtu tikpat salds. Es esmu pahrleezinats, ka juhs winu slahpes dsejejat weenigi aiz sirds teeksmem.“

„Graf,“ wina teiza, no wina neparastajeem wahrdeem tà samulsusi, ka tikko asaras neeemirdsejàs winas azis, „mani pahrsteidz juhsu filosofija.

„Ai, baronese, esmu tikai filosofa skolneeks, tikai religijas preesteris, es waru tikai sekot deewischkigajam wihram, zilwezes gaischregim; par to, ka mihlu zilwekus, ka mani usskati ir masleet plaschaki par wisu, wisu waru pateiktees sawam skolotajam un wadonim Schanim Schakam Russò.“

„Ja tà kahds kalpo sawai religijai,“ teiza baronese, „tad grehku suhdseschana ir leeka, ja ja grehki tikai lihdz pusei issuhdseti. Tas, ko es jums teizu, ir tikai sakums. Klausatees tahlak. Seeweete, kuru juhs gribeet prezet un par kuru jums nupat tika stahstits, ari zitadà sinà ir wahjsch radijums. Wina deewina dsihwes materialo pusi: rotas, ispreezas, ehrtibas; wina skausch zitas seeweetes un wina tihto prahtà sazenstees ar wihreeschem un beeschi ween par gluschi neezigàm leetam un pee tam wina nezeesch, ka tai kahds pretim runà. Wihreetim, kuru wina prezès, jaapmeerinas ar winas mihlestibu, bet sawu prahtu ta patura sewim, kà sawu personigu ihpaschumu, kursch par tahdu atsihts jau pirms laulibas. Graf, ko juhs teiksset par tahdu seeweeti?“

„Tikai weenu,“ sazija de-Lisaks, nomesdamees winas preekschà zelos un sanemdams winas roku, „es winu mihlu“.

Winsch nehma winas baltos, smalkos pirkstinus pee sawàm luhpam un noskuhpsitija tos; tad aplika sawas rokas winai ap widukli, peewilka to zeeschak sewim klaht un winu luhpas sapluhda ilgà skuhpstà. Weenu brihdi kaisle, kura lehni modàs winas sirdi, aisdegàs karstàs leesmàs, juhtot magisko peeskahrschanos; winu apbuhra un aizrauwa wina jauniba, wina dsihwibas spehka seedona plaukums, wina wihrischkais skatsiums un warenums. Winsch to saprata: pamodusees sirds, kura lihdz schim dusejusi. Wairs nebij augstako aprindu damas; uf brihdi bij aismirsta wisa pasaule.

„Dsirdeet,“ wina sazija, atkahpdamàs no ta, it kà gribedama reisè raudsitees winà un peeskahrtees tam. „Juhs likat man paschai sewi eemihlet, juhs par mihlestibu runajat kà tikai deewakalps war par religiju runat. Lai uf weenu mirkli wifs paleek, kà ir . . . Bet ja ari tas wifs tà paliktu uf wisu muhschu, waj mehs neesam tad kà zilweki, kuri no augsta kalna skata brihnumsemi, kas ispleschas winu preekschà?! Sakat, waj juhs kahdreiz agrak esat mihlejis?“

De-Lisaks brihdi kluseja.

„Juhs man neatbildat?“

„Es jums neatbildu, jo domaju: zik dihwaini, ka pirms juhs satiku, es mihleju kahdu zitu seeweeti un kà juhsu tehls, eenahkdams manà dwehselè, tinihzinaja otras seeweetes tehlu, kà faules stars iskleedè ehnas.“

„Kas wina bij?“

„Juhs winu schodeen redzejat.“

„A-a, madam d'Arlankur? Waj juhs winu wairs nemihleet?“

„Es winu wairs nemaz neredsu.“

Winsch usleza kahjàs un madam Linden eekleedzamàs, eeraudsija, ka istabà eenahk Plasids.

„Kamdehl juhs nepeeklauwejàt?“ sadusmota teiza baronese, „waj tad juhs nesineet, kà solidi zilweki eenahk istabà?

„Madam,“ sazija Plasids, „es klauweju, bet juhs bijat tà aisnemti . . .“

„Nu, sawaldat sawu mehli.“

(Turpmak wehl.)

Raibais kaktz.

Eifela nahwe.

Prese sino par pasaulslawenà 92 gadus wezà inscheneera Eifela nahwi. Kad 1884. gadà jaunais inscheneers Eifels projekteja preeksch Parises isstahdes 1889. gadà dselsis torni 300 metru (140½ asts) augstu, — tad daudzi skailija scho ideju par neiswedamu, daudzi par ahrprahtigu. Tomehr pahrdroscham sinatneekam isdewàs scho „neeespejamo buhwi“ iswest dsihwè un ceguht sew pasaules slawu. Eifels eesahk sawu darbu kà 23 gadus wezs inscheneers pee Bordo pilsehtas tilta buhwes. Te winsch pirmo reizi sahk lietot saspeestu gaisu pee tilta balstenu eelikschanas. Tahlak, tschuguna wietà winsch nem dselzi, aarako buhwmaterialu weetà leeto zitus, daudz ekrtakus un izturigakus. Winsch top plaschi pasihstams ar jaunam dselzs konstrukzijam. Wina slawu pawairoja Rigas obsekwatorijas greeschamà dselzs kupola buhwe. Schis kupols swer 6000 pudus, tomehr weena zweka roka to war weegli pagreest. Grandiosais kupols peld smagà schkidrumà.

Jau lihdz schim izweetàs buhwes un bagatà iniziatiwe bija peeteekoschas, lai padaritu Eifela wahrdu popularu wisà pasaulè. Tomehr winam ar to nepeetika. Apdahwinatà inscheneera darbibas wainags bija tornis, nosaukts wina wahrdà. Schis tornis bija 1889. g. Parises isstahdes peewilkschanas punkts

Kà jau minets, tschetrus gadus preeksch torna usbuhwes, scho ideju tureja par neisweedamu, jo lihdz schim wisaugstàks muhra buhwes saisneedza 78 aju augstuma. Tà tad jautajums par leelakàm buhwem teorijà wehl nebija isstrahdats; ari praktikà tas daudz neko nesolija.

Eifela tornis balstas uf tschetreem patstahwigeem pamateem un uf tikpat dselzs balsteneem. Akmeņu — betonu pamati gustas semè 23 peههdz dsiļi. Wisa torna masa swer 400,000 pudus. Pee schì leelà darba strahdaja 250 strahdneeki, diwas wajaras. Eewehrojami atsihmet, ka pee schìs warenàs apimehru un mahkslas sinà buhwes neweens zilweks negahja bojà.

30. martà 1889. g. tornì pabeidza un 31. martà pats Eifels pazehla torna galà Nazionalo karogu.

Tornis sastahw no 3 stahweem un augschejàs dalas. Pirmà stahwà atrodas galerijas, 4 restorani, 4 pazelamo maschinu peestahtnes un 4 kioski buteschu pahrdoschanai. Otrà stahwà atrodas pazelamee wilzeeni un „Figaro“ laikraksta tipografija. Treschà laukumà jau 130 aju augsta war sacet 800 zilweki. Wirsscha stahwa atrodas telpas sinatniskeem darbeem, augstai bahkas laternis un paschà torna wirsotnè laukums ar paschrakstameem meteorologiskeem aparateem.

Zik daudz darba prasija Eifela tornis, redzams no tam, ka dselzs stabos izurbts pawisam 7 miljonu zaurumu. Ja dselzis peeliktu weenu otrai klaht, tad isnahktu truba 62 werstu gara.

Tornis ne tikai grandiozs ween, bet ari pahrsteidz ar sawu daiļumu. No attahluma rupjais dselzs issskatas kà weegls schpizes.

Tornis izmaksaja Franzijai 6½ miljonu franku. Tornim leela nozihme kà sinatniskà, tà praktiskà sinà. Torna wirsotnè eerihkotas 4 sinatniskas laboratorijas un radiostazija.

Eifels bija sew atstahjis 2 istabas torna galà, kur isdarija wehrtigus pehtijumus, kas dewa leetderigu pamatu tagadejàs gaisa kugneezibas teorijai.

Daschus gadus atpakaļ sahka isplatities baumas, ka tornis nedroschs, noschkobijees. Schis baumas kluwa tik popularas, ka pat Parises behrni greesdamees ap Eifela torni, jokodamees tam paprmeta: „Sargees, torni.“

Laikam par pamatu schim baumam bija tas, ka torna wirsotne masleet kustas; peenemts, ka sem wehjcespaida wina isdara masus elipsus 4—5 zollu schkehsam.

Iznācis menesraksts.

„Latvju Grāmata"

Nr. 11/12. 1923. g.

Saturā: apcerejumi par rakstniecibu, rakstnieku biografijas u. t. t., kritika, kronika, bibliografija. — Redaktors R. Egle. Maksā Ls 1.20 (60 rbl.). Varunā pie Valtera un Rapas, A. Gulbja, Letas, J. Rozes un Kulturas Balss Rigā un O. Jēpes Rigā un Cēsīs.

Wehl dabujama

Latwijas Skolotaju Saweenibas

izdewumā izsnaukusi

Skolotaju Gada grahmata

1924. gadam.

Bez kalendarija un wisnusigam sinam par tagadejo skolotaja un skolas wahwokli gada grahmatā atrodas interesanti pedagogiski metodiski raksti tā ari raksti par dabas skaidrem mehz sajutas un audzinschanas jautajumeem. Grahmata ir liela formatā, 10 lotschnu beesa maksā 85 rbl., ar persuhtischanu 90 rbl. un aparcschinaja 95 rbl. Skolotaji arodu beedribam, nonemot wairumā, atteezigi prozenti.

Wairumā dabujama A. Jeksena — grahmatu pahrdotawā, Rigā, Kurmanowa eelā 18.

Jelgawa. Sawā laikā pilsehtas waldei no apfardzibas refora bija peeprasits cerahbit weetu peeminekla zelschanai brihwibas waroneem. Bet lihdz schim par peeminekli wairs neka nedzird. Drusku rosigak darbojas peeminekla zelschanas labā Loschmeteju kalna waronu peeminas fonds, kursch jau pamatakmeni taisijis likt pagahjuschā rudenī. Pluhdi un ziti kawekli speeda no schi nodoma atfazitees; nebija nokahrtots ari grunts jautajums. Loschmeteja kalna peeminekli, pehz mahkslinieka Zelmina projekta izstrahdā Kurau firma Rigā. Lihdzekli izbuhwei jau sawahkti un peeminekli zer uzstahdit ne wehlak, kā nahkoschā wasarā. R.

Zehsis. Teatrs. Swehtdeen, 13. janwari tirahdis 4. reizi Aspasijas **„Sudraba schkidrauts"**. Gunas lomā weesojees Nacionalā Teatra aktrise **Lilija Erika.**

Jelgawas aprinkis. Laukzaimneeki wehl ranjas ar kulschanu un izkultās labibas schahweschanu, kapehz pilsehtas darba nodaļā wehl jo vrojam eenahk peeprasijumi pehz darba spehka. —be.

Kooperacijas kursi Latgalē.

Latgales lauksaimneeku beedribu saveeniba no 2—24. februarim organizē Daugavpilī kooperacijas darbineeku īsus kursus, kuros bez kooperacijas vēstures un teorijas pasneegs tirdzneecibas korespondenci, vekseļu teesibas un grāmatvedibu divās grupās, patēretaju beedribu un krāj-aizdevu sabeedribu. Kā lektori peedalas Latgales Saveenibas, veetejee Daugavpils darbineeki un Latvijas Tautas Bankas un „Konzuma" kopdarbibas nodaļas instruktori. Kursi ir bez maksas. Kursos uzņems ne jaunakus par 17 gadeem. Kursisteem eerādis telpas nakts majam par brīvu. Vēlams, lai veetejee kooperativi un beedribas sūtītu klausitajus uz kurseem. Klausitaju skaits eerobežots līdz 30. Lūgumi jasūta — Daugavpilī, Zaļā eelā Nr. 10.

Ahrsemes.

Sneegputeni Polijā.

LTA. Warschawā, 4. janw. (Wolffs). Sneegputenu dehl dzelszceltatisme starp Warschawu un Krakowu zaur Skrejnewizeem, kā ari starp Warschawu un Posnanu pahrtraukta. Lidsinu atbrihwoschanai issuhtits leels skaits strahdneeku.

Danijas un Wahzijas atteezibas.

LTA. Kopenhagenā, 7. janw. (D. P B.) Uzstahdamees kahdā sapulzē Deenwidzjutlandē, Danijas ministru presidents N. Neergards aizrahdijis, ka ne Danijas waldiba, ne waldoschās politiskās partijas newarot atbalstit daschu peerobeschas eedzihwotaju teeksmes paplaschinat neteeschā kahrtā Danijas robeschas uz Wahzijas teritorijas rehkina. Schahda rihziba lihdzinatos Danijas un Wahzijas robeschlihguma laužschanai. Danijas waldiba newehlas izmantot kluhmigos apstahkļus Wahzijā zawas teritorijas paplaschinaschanai, bet zer uz drihzu kaimiņwalsts atsvirgschanu, kurā eeinteresēta ari Danija.

Angli sargā zawu petroleju Meksikā.

LTA. Londonā, 7. janwari. Anglu waldiba nosuhtijusi uz Tempiko kreiseri, aizsargatu anglu petrolejas awotus Meksikā.

Weniselošs Grekijas parlamenta presidents.

LTA. Atenās, 5. janwari. (Reuters). Jauneewehletā Greekijas satwerstmes sapulze ar 345 balsim no 385 eewehlejusi Weniseloju par sawu presidentu.

Ari agrarreforma.

LTA. Maskawā, 3. janwari. Semkopibas komisariats nodomajis izdot konzesiju Kreewijā pastahwoschās laukzaimneezibas „komunas", kuru kopplatiba paschlaik ir ap 2.200.000 desetinu. „Padomju zaimneezibas" lihdzschim wada daschādi tresti un waļsts eestahdes, bet winu eenesigums kritis tahdā mehrā, ka tikai 75% no wisām „komunam" warejuschas samaksāt noteikto rentes nodokli — 2 selta rubļus par desetinu.

Trozkis opozizijā.

LTA. Maskawā, 3. janwari. Trozkis no jauna aktiwi uzstahjees komunistu partijas eekschejā politikā. „Prawdā" eewietots garsch Trozka raksts, kurā tas noteikti aizstahw komunistu opozizijas weedokli. Winsch usfwer, ka zentralkomitejas aizleegums radit partijā atzewischkas grupas un frakzijas draudot pilnigi izniihzinat apzolito „demokratizaziju" un wahrda brihwibu partijas eekschejā dzihwē. Problems neesot izschkirams ar aizleegumeem un tihri birokratisku iztureschanos ween. Stuhrgalwiga tureschanās pee „wezā kursa" un partijas organizma birokratiskais zastingums, kā zentralkomiteja pati nesen atzinusi, taisni pawairojot frakziju izzelschanās breesmas.

Ed. Paegļa kursi

Mācibu sākums 1. janvārī.
Tuvākas zinas un pieteikšanās
Grēcinieku ielā 14.

Swehtā uguns Brahļu Kapos,
kuru apfargā strehlneeki sawā wehsturiskā kaujas apgehrbā.

wehrt logu", lai draudoscho komunistu partijas saskaldischanos nowehrstu.

Militarā opozizija pret komunistu zentralkomiteju.

LTA. Maskawā, 4. janwari. Komunistu partijas zentralkomiteja sanem milsigā skaitā no partijas atzewischkām „schuhninam" resoluzijas strihdus jautajumā par eekschejo „demokratizaziju" un daschadu grupu dibinaschanu. „Prawda" atzihmē, ka wairak par trescho daļu no wisām resoluzijam wehrstas pret zentralkomitejas weedokli. Opozizijas puse nostahjas leelakā daļa no komunistu militaram organizazijam.

Pluhdu katastrofa Peterpilī.

LTA. Maskawā, 4. janwari. Peterpilī izzehluses pluhdu katastrofa, kuru laikraksti apzihmē par wisfmagako, kahda lihdzschim peedzihwota. Milzigas lebus masas atkuschna dehl pluhst no Ladogas ezera uz Somu juhras lihzi un rada weetam draudoschus sastrehgumus. Peterpilī pahrpludinati pat tahdi kwartali, kurus naw skahruschi Puschkina aprakstitee 1824. gada pluhdi.

Padomju waldiba izraida schweizeeschus.

LTA. Bernē, 5. janwari. (Wolffs). Schweizes depeschu agentura sino, ka sakarā ar Worowska slepkawu attaisnoschanu Lozanas sweh-rinato teesā padomju waldiba izraidijusi no Kreewijas wairakus Schweizes pilsonus, to starpā ari daschus Nansena palihdzibas organizazijas darbineekus. Izraiditee 21. dezembri izbraukuschi no Maskawas uz Somiju.

Sibens spehreens gaisa kugi.

LTA. Parisē, 7. janwari. Izdarot izmeklēschanu pee bojā gahjuschā franču gaisskuga „Dixmuide" komandanta lihka, konstatets, ka gaisskugi eespehris zibens, pehz kam tas ar leetu ahtrumu eckritis juhrā.

Riga.

Par tirgoschanos uz eela

Pilsehtas dahrzu nodaļa konstatejusi, ka [illegible] rakstu un papirosu tirgoschanos konzesijas nonahkuschas ari wairaku Leetawas un Polijas pawalstneeku rokās. Pret to noteikti usstahjās kara invalidu pahrstahwji. Pilsehtas walde wakar nolehmusi, ka schahdas tirgoschanās attauzas izdodamas weenigi Latwijas pawalstneekeem, bet ahrsemneekeem izdotās tuhlin atnemamas. —s.

Radu buhschana.

Pilsehtas zentralo biblioteku pahrwalda wahzeetis Buschs, kura mahja ari schai paschā eestahdē eenem algota darbineeka weetu. Pilsehtas budscheta komisija atradusi, ka tas nesaskan ar 1920. g. noteikumeem par pilsehtas darbineekem 19. pantu un pilsehtas waldei leek preekschā scho leetu nokahrtot. Bez tam budschetu komisijai sinami fakti, ka schis bibliotekas daschi darbineeki nelaipni izturas pret publiku un usdewa pilsehtas waldei leetu noskaidrot. Leetas nokahrtoschana usdota pilsehtas isglihtibas nodaļai. —k—

Dzirksteļu telegrafa atklahschana.

Jaunā radio stazija tagad jau pilnigi gatawa, patlaban izdara mehginajumus un pehz apmehram 10 deenam staziju peenems un nodos leetoschanā. —Rl.

Polizijas malka un apgaismoschana.

Pehz pilsehtu nolikumeem, pilsehtu paschwaldibai jadod polizijas eeredzeem malka un apgaismoschana. Rigas pilsehtas budschetu komisija konstatejusi, ka polizijas malkas normas, kahdas tās noteiktas likumā, naw peemehrotas tagadejām wajadsibam un tambehl leek preekschā pilsehtas waldei izdarit ekspertisi par malkas normu izpehtischanu un eerosinat likumprojektu par malkas normu noteikschanu. Pilsehtas walde schim preekschlikumam peekritusi un usdewusi buhwwaldei izstrahdat atteezigu projektu, bet nolehmusi 1924. gada budschetā usnemt lihdzschinejās polizijas malkas normas. Bez tam budschета komisija konstatejusi, ka polizistu dzihwokkos pahrak daudz izmaksajot apgaismoschana un leepreekschā pilsehtas waldei scho apstahkli noskaidrot. —k—

Skolas nauda widusskolās.

Pilsehtas budschetu komisijai aizrahdits, ka waļsts widus-skolās skolas nauda augstaka nekā Rigas pilsehtas widusskolās, kadehl komisija eeteiz pilsehtas waldei par nahkamo mahzibas gadu pilsehtas widusskolās skolas naudu paaugstinat lihdz tam apmehram kā waļsts to nem. k

Sunu nodokļa paaugstinaschana.

Pehz statistiskām sinam konstatets, ka gada laikā Latwijā atzihmeti ap 2900 traku sunu kodeenu un no saslimschanas ar trakuma sehrgu nahzees ahrstet ap 3000 zilweku. Tambehl pilsehtas walde nolehmusi apgruhtinat sunu turesch[illegible] un eerosinat Saeimā paaugstinat lihdzschinejo pilsehtam par labu nemamo sunu nodokli lihdz 20 ls gadā. —k—

Algas paaugstinaschana brigadeereem uz dzelszceleem.

Dzelszceļu wirswalde nolehmusi paaugstinat ekspluatazijas direkzijas remonta darbnizu un pahrejo direkziju deenas maksu brigadeereem lihdz 225 rbl. deenā, skaitot no 1923. g. 1. nowembra. Ns.

Reewakuazija.

Waļsts kara saudejumu komisijā sanemts no Silupes stazijas preekschneeka telegrafisks pasinojums, ka 5. janwari peenemtas Silupē un nosuhtitas tahlak uz Rigu 207 kastes ar daļu Latwijas augstskolai no Iwanowo-Wosnesenskas reewakuejamām sinatniskām grahmatam un dokumenteem.

Ebrauzeji no Kreewijas.

Zaur Rehzeknes karantinu ebraukuschi 5. janwari 1924. gadā behgļi: Jager Emilija Jahna m. no Snehpeles pag., Kuldigas apr.; Malischews Aleksandrs Wladimira d., Malischewa Olga Wasilija m. no Rigas; Zekabsons Simans Schaja d. no Zekabmeesta; Wasiljews Peteris Afanasija d. no Kapinu pag., Kargina Magdalene Adama m. no Kalkunu pag. Iluksteš apr.; Koslowitsch Jusuka; Boleslawa m. no Daugawpils; Markuschenko Aleksejs Aleksejs d. no Leepajas; Skutans Donats Ludwiga dēls, Skutans Lewa Nikława dēls, Skutan Sofija Donata m., Skutan Jahnis Donata d. no Kreslawas pag. Daugawpils apr.; Djewjatnikowa Jewfrosinja Fjodora m., Djewjatkinowa Marija Agejas m., Djewjatnikowa Uljana Agejewa m., Djewjatnikows Martinsch Ageja d., Djewjatnikows Antonitus Ageja d. no Daugawpils.

Rigas dzimtsfarakstu nodaļā usfaw- 8. janwari:

tirgotajs Helmuts Johannes Hahns no Rigas ar Matildi Elisabeti Reinberg no Rigas; kaprals Peters Arnolds Grawinsch no Zigulbas ar Elsu Otiliju Mariju Reekstiņu no Rigas; strādnieks Augusts Lukins no Limbaschem ar Elsi Austu no Dundagas; eerednis Arwids Spalaus no Stukmaneem ar Mariju Kindi no Daugawpils; tirgotajs Jekabs Hasens no Jelgawas ar Elsu Farbman dzim. Berg no Jaunjelgawas; maschinists Osips Tschapula no Borowias ar Mariju Jaroslowitsch no Kaunas; maisnieks Alberts Butka no Baunceem ar Lizeti Mariju Emiliju Ronberg no Sasmakas. —an.

Besi paschneeku ikpaschumi jaregistrē policijā, lai par teem eezelta kuratorus waj ari pahraemtu waļsts rihzibā. Ns.

Prostituetu skaits wehl arween stipri leels. Decembri eewietotas slimnicā 52, izrakstitas no slimnicas 50, palikuši uz sch. g. 1. janwari 39. Pawisam registretas 348 prostituetas. Ns.

Arejs uz kuga. Sabeedribai „Angļu eksports" schinis deenas nogāzu motorbureneeks „Ruth Mundlos" ceļā uz Rigu meesču laiviņu. Motors Rigas juras līzi ledus dēļ nedzareja eebraukt un eegreejas Seepajā. Pehz tam winu weļ diwas reizes bez panaktumeem meginaja notikušā Rigā un beidzot eegadja Seepaja, kur ja ta nodot laiviņu. Tagad sabeedriba eesuhdzejusi par saudejumeem. Teesa uzstādusi uz „Ruth Mundlos" arestu peeprasīdama 1670 Ls saudejumu nodrošinaschanai. Ma.

Kratischanu pee sw. adw. pal. Saddes pirmdeen pehzpusdeenā izdarijuschi jewischki swarigu leetu izmeklēschanas teesnesis Swans ar apgabalteesas prokurora beedri Reinhausenu. Kratischanu wed sakarā ar Bulduru „Kasino" panamas leetu. Ja.

Wairak maņņu uguns-dzēsēji izzehluschees walar un aizwakar aiz traņņu pazuduschanas. Orneeku eelā 6, aizdegusees sena ai neņņamības, eelejot petrolejas lampu ettu. Saudejums sche ap 50,000 r. a.

Stipri sadauzijiņš kahds Grinfelds Garajā eelā Nr. 13-a, sejtā, sawiņi krausti. a.

Neganti dauzonas. 7. janwari 3. polizijas eezeewests 2 sadzeyruschees wihreeschi par dauzischanos uz eelas. Eeweloti aresta telpā, tee sahkuschi neganti dauztees, izstuzchi logus ar wijeem rahmjeem, sadauzijuschi gultas naktsgultas un pa daļai durwis, kā ari peetahwuschi deschurejoschos izraugu un polizijas kahrtibneeku. Dauzonas ir kahds Jahnis Schetmanis un Woldemars Antrops. a

Nodūdis 6. janwari Karlis Balodis, kas dzihwoja Subitzeemā pee Beerineem kamera eelā 170. a

Pēdzinajees wirsjwahrkus ar atwalinato karawīru beedribas seedojumu waņņschanas lokšņi no Wita Wilumjona Plawa eelā 7 bij. tara eerednis Sch. un nozudis. a

„Muzikas Nedēļas" izdewneezibu pahrnehmuši Latwijas komponistu beedriba. —l.

Latwju zeeweeschu nacionālā liga usaicinajusi Indijas zhurnalistu Dalip Singh Gill'u nolasit lekciju par dzihwi Indijā un Indijas zeeweeschu stahwokli. Lekciju ilustrēs miglas bildem un ta notiks augstskolas laboratorijas 1. auditorijā Kronwalda bulw. schis nedēļas beigās. Indufu zeeweetes spehlejuschas eewehrojamu lomu kā waldneezes, pat kā karaiņņi. Buhs pamahzoschi dzirdet, zik augsti un swehti indusi tura laulibu.

Rigas dzīhrstkopibas seemas kursos (Basnizas eelā Nr. 4-a) 2. semestra sahzees pirmdeen, 7. janwari. Teek pahreeta praktiskā augļkopiba, saknkopiba, daiļdahrzneeziba, botanika u. z. preekschmeti. Lekcijas notura pirmdeenās, otrdeenās, zeturtdeenās un peektdeenās no 6—9 wakaros.

Latweeschu Jaun. Saw. fizikās audzināschanas zeeweeschu grupā jaunas dalibneeces war peeteiktees katru deenu no p. 5—6 p. p. Parka eelā 6.

Pretalkohola beedribas korim mehginajums treschdeen, 9. janwari. Jaunus dzeedatajus registrē Waldemara eelā 69, dz. 21, ildeenas no pulkst. 6—7

Kaldas meitenes stahstu, kroniku un komediju izrahdis kino swētdeen un pirmdeen, Zehļu eelā 43, Ceļa behrneem, skolneeem un kareiweem 20, ziteem 40 sant.

Fonologijas institūta mahziba sahkusēs 7. janwari. Wehl peenem 1. kai klaweeru klasēs un mūsdienu dahrsā, Stabu eelā 23, dz. 10.

M. Kaulina baleta plastikas un salonu dejas skolā, Marstalu eelā Nr 2/4, mahzibas sahksees 17. janwari. Tuwakas sinas skudinaisnos

Weselīgākais un ehtakais aizsardzars ir augļu

Marmelade

ar apm. 65% zukura satura no

A/S. «Augļu Eksports».

Pezprasit katrā pahrtikas weikalā.

Mahkslā.

Jauna luga.

J. Akuratera „Tautas darbineeki", satira 5 zehleenos. Saturs nemts no muhsu „augstakām aprindām" un daschadām panamam. Satira izsnahks J. Roses apgahdibā.

Nacionālā opera.

Otrdeen, 8. janwari kareiwju izrahdē „Sewiņas bahrzdzinis".

Treschdeen, 9. janwari eeredzeem balets „Burwju zleita" un 2 ainas no „Bajaderas". Biletes dabujamas schodeen.

Zeturtdeen, 10. janwari „Hugenoti". Peedalas: Benefeld, Brechman-Stengel, Uhland, Behrsinsch, Mikelsons, Mauriņsch, Needra, Muichke, Pelle, Sailis u. z.

Sestdeen, 12. janwari somu dzeedatajas, Berlines waļsts operas solistes Hannas Granfeld weesoschanās operā „Aida".

Rudolfa Behrsina 25 gadu skatuwes darbibas jubileja otrdeen, 22. janwari „Lohengrins". Biletes sahks pahrdot zeturtdeen, 10. janwari.

Nacionālais teatrs.

Otrdeen, 8. janw., tautas izrahdē Ad. Allunana „Kastee tahdi, kas dzeedaja".

Treschdeen, 9. janw., pirmo reizi schinī sezonā Andrasa drama „Kehninsch Dawids", kurai pagahjuschā sezonā bij labi panahkumi.

Zeturtdeen, 10. janw., p. 5 p. p. pirmo reizi skolenu izrahdē J. Raiņa jaunā luga „Muschu zehninsch". Biteschu komplekti skolam jaizņem jau laikus.

Peektdeen, 11. janw., J. Simsona weesojschanās Rudolfa Blaumana dramā „Indrani". J. Simsons, kā finams, pehdejos gados usturejās ahrzemēs (Parizē) un Latwijā pa scho laiku uzstahjees tikai pahris reises. Indranu tehws, kuru tehlo weesis, ir wina labākā loma, kas winam ir wehl kā mantojums no wina skolotaja J. A. Dubura, kura dramatiskos kursus S. absolweja.

Sestdeen, 12. janw., pirmo reizi J. Jaunsudrabiņa komedija „Swehru dihditajas". Biletes jau dabujamas.

Dailes teatrs.

Otrdeen, 8. janw. plkst. 5 p. p. skolneeku izrahdē „Kreislera stuhra logs".

Treschdeen, 9. janw. plkst. 1/28 wak. „Aladins".

Zeturtdeen, 10. janw. plkst. 1/28 wak. tautas izrahdē „Weneziņas tirgotajs".

Peektdeen, 11. janw. plkst. 1/28 wak. strahdneeku izrahdē „Semes gars".

Latw. mahkslinieku izstahdi, pilsehtas muzejā, eewehrojot publikas leelo interesi, pagarina lihdz swētdeenai, 13. janwari.

Sports.

Hokejs. Seemas sporta zaweenibas hokeja spēles beigušas ar schahdeem rezultateem: Pirmo komandu „A" klasē Rigas airetaju klubs uzwarejis Jauneltu krišņo zaweembu ar 11:0; Latw. sporta beedriba ar „Unionu" beidzās ar 9:1 par labu L. sp. b-bai, bet „Universitate" uzwareja „Amateeri" ar 4:1. — Pirmo komandu „B" klasē Rigas futbola klubs — „Maktabi" 16:0 un Armijas sporta klubs — 1. Rigas welospēdistu b-ba 6:2. — Otro komandu „A" klasē Rigas airetaju klubs uzwareja Latwijas sporta beedribu ar 12:2, bet otro komandu „B" klasē Rigas futbola klubs — Latw. nacz. jaun. saw. ar 8:2 wahrteem. — Treschō komandu klasē Rigas airetaju klubs — Rigas futbola klubs beidzees neizschkirti ar 1:1 un „Universitate" uzwarejusi Jaun. trisi. saw. ar 4:2.

Bokss. Strahdneeku sporta zaweenibas rihkotā boksa zazibkste starp strahdneeku meistaru Serano Smilgu un Latwijas profesionalo boksa meistaru J. Pluhme-Mortonu beidzās pehz 7 rinķu (à 3 min.) ilgas zibņas ar Pluhmes uzwaru. Pluhme izrahdijās par stipraku, kaut gan technikas ziņā wahjaks par Smilgu. Smilga bija speests padotees, jo Pluhme bija eestiģis winam atwehrtā labā roka pa ribkschķi, zaur ko zehlees izmisschņijums un kā wehlak apskatot ar starem, izrahdijees ari mazs kaula bojajums. Smilga buhs speests wairakus mehneschus atturetees no boksa lihdz rokas sadzedeschanai. Smilgam nowehrojama laba skola, ko tas eeguwis Australijā un Amerikā. Ringa teesnesis gan pasinoja kā zazibkste lihdz to pahrtrauza, bijusi neizschkirta apstrihdama, jo weens no teesnescheem sino, ka pehz teesneschu spreeduma punktu skaits bijis 43 pret 40 par labu Smilgam. Tuwākā nahkotnē strahdneeku sporta zaweniba rihkos starptautiskas strahdneeku boksa zazibkstes ar Somijas bokseru peedalischanos.

Uniwersitates akademiskās sporta b-bas hokejistu treninsch schodeen pulksten 8 p. p. Esplanades slidotawā.

Teesas.

Mihlestibas tragedijas spēlet lihdz schim bija parasts wairak tikai starp pilsehtneekeem, bet tagad schi „mode" pahreet ari uz laukeem un newar teikt, ka weenigi pilsehtneeki buhtu tee labakee „meistari". To peerahda ari 7. janw. Rigas apgabalteesas 4. krim. nodaļā izteesātā prahwa pret kahdu pahrtiņi, par sawa „laimes zkkēhrschņa" nogalinaschanas mehginajumu. Notizis tas kahdās mahjās Zebju apr., kur dzihwoja 56 g. wezais zaimneeks A. R. ar sawu, gadus 15 atpakaļ apprezeto un tagad wehl tikai 34 g. wezo seewu Mariju. Jau ilgak pastahwejuschas nesaskanas abu dzihwē, paasinajuschās 1922. g. wasarā, kad no Jurgeem tanis pat mahjās, kā jaunzaimneeks, eenahzis uz dzihwi 26 g. wezais A. R. Leeta starp jauno jaunzaimneeku un wehl kreetni pajauno wezzaimneeka seewu nonahkusi tiktahl, ka pehdejās wihrs eesneedzis apgabalteesai sudzibas leetu par laulibas schkirschanu. Izschkirschanas tomehr netikuschi, jo wehl teesas deenā, 13. now., izlihguschi un weens otram peedewuschi. Par to saschutis R. un sahzis prahtot, kā nodabut R. no zela. Izgudrojis ari un greesees pee kaiminos dzihwojoschā 19 g. wezā P. B. ar preekschlikumu, nogalinat R., apsolot winam par to 80.000 r. leelu atalgojumu. B. izlizees, kā ir ar meeru, bet par R. nodomu izstahstijis sawam brahkam un ari pascham R. Normanajuschi, ka janogaida lihdz drošakeem peerahdijumeem. Tad R. wairakas reises aizinajis B. uz R. mahjam, kur wihram mahjās neesot abi ar R. seewu nebmuschees peerunat winu, lai tatschu drihzāk to izdarot, nauda esot garanteta. Drihz R., uz sweschas atkaujas pamata, eegahdajees mauzera revolweri ar 8 patronam. 5 patronas izschautas, izmehginot eerozi un apmahzot B. schauschanā, bet pahrejās 3 ar eerozi nodotas B. Newaredami tomehr sagaidit noseeguma izdarischanu, R. un Marija R. noteiza winam kā pehdejo terminu 26. nowembri, kad R. wedischot sawu meitinu uz skolu un atpakaļ braužot esot weegli noschauams. Lai eegubtu peerahdijumus, B. 24. now. eeradees pee Marijas R. un R. un prasijis apsolitā atalgojuma nodrošinaschanu ar paraksthmi. Abi bijuschi meerā tikai „nokaulejuschi" sumu no apsoliteem 80 uz 80.000 r., apsolot peedewam totees wehl 20 puhrus labibas. R. usrakstijis prasto parahdzihmi par naudu un labibu, atzihmejot ka to dabuschot no Marijas R.

Zinahs 1. janwari

Eferina un Grihna Iaļamas grahmatas

Waloda

4. daļa, peemehrota pamatskolas zeturtai klasei, puschkota 15 mahkslas fotogr. un 4 Milschina Rosentala, Romana un P. Zwischa gleznu reprodukzijam uz atsewischķa lapam.

Grahmata 15 kruņu 8 ofsnes beeza, eesperesta uz lada papira un glihti eesiet a.

Maksa 100 rbl.

PS. „Waloda" I. un II. daļu statīja zaur Izgl. Min. grahmatu wehrt. kom. un atzina tās par eeteicamam eetoschanai skolās.

J. Rose, grahmatu izdewejs
Rigā, Nr. Barona eelā 3.

„par pakalpojumu pehz izdarita darba". Scho no Marijas R. un kā leezinieka K. parakstito zihmi lihdz ar revolweri, B. nodewa policijai, kas „pahriti" tuhlin apzeetinaja. K. dewa daschadus preetrunigus paskaidrojumus, bet R. bija tā apjukusi, ka atteizās no jebkahdu paskaidrojumu doschanas. Toteez wehlak wina jau bija izgudrojusi weselu attaisnoschanās planu, pee tam sewischķi originelu, tik weikli zepinot pikanterijā par noseeguma izdaritaju izraudzito jauno kaimiņu B., ka teesa tikai tambehl ween bija speesta leetu izteesāt pee slehgtām durwim. Apsuhdzeto pahriti teesa tomehr atzina par wainigu noseeguma sagatawoschanā un noteesaja K. un Mariju B. katru uz 6 mehnescheem zeetumā. Mauzera revolweri un patronas nolehma nodot walsts ihpaschumā. Ja.

Tautsaimneeziba.

Latwijas bankas jaunā diskonta komisijā bankas walde leek preekschā eezelt sekoschas 12 personas: O. Andersonu (tirgotajs), R. Bihlmani (kreisais sozialdem. deputats), M. Silpertu (tirgotajs, schihds), W. Kerkowiusu (tirgotajs, wahzeetis), Fr. Lafmani (tirgotaju zaweenibas preekschneeks), Ed. Laursonu (kooperators), J. Ozolinu (ruhpneeks), Sp. Paegli (ruhpneeks), J. Edolju (kooperators), P. Danebergu (kugu ihpaschneeks), A. Scheru (laukzaimneeks) un O. Kaugertu (kokruhpneeks). Wezās diskonta komisijas pilnwaras, kuras notezeja 1. janwari, pagarinatas lihdz jaunās komisijas apstiprinoschanai. X

Muitas zaskaņoschanas jautajumā.

Pamatojotees uz laukzaimneezibas organizaziju preekschstahwju apspreedes lehmumu no 4. janwara, uz Zgaunīju izbrauz scho treschdeen delegazija no: L. L. Zentralbeedribas preekschstahwja agr. P. Starza, L. L. Ekonomiskās S-bas preekschstahwja G. Kruhmina un no Zentralās Saweenibas „Konzums" preekschstahwja E. Laursona. Delegazijas uzdewums nodibinat sakarus ar Zgaunijas laukzaimneezibas organizazijam un zawstarpeji informetees muitas jautajumos.

Dahrdziba Maskawā.

(Originalsinojums.)

X. Mums raksta no Maskawas: Dahrdziba sche sasneegusi tahdus apmehrus, ka widejai gimenei wajadzigi 150—200 selta rubļu mehneši kautzik zilwezigai dzihwei. Bet tikdaudz nopelna loti nedaudzi. Wairumam jakaujas pusbadā. Peewedzischu daschas zenas, kahdas sche pastahw. Peem., maksā: 1 pahris wideja leeluma schnorzahbaki 22 rbl. seltā, 1 arschina widejas biksču drahnas 25 rbl. s., 1 arschina katuna lihdz 50 kap. s., 1 pahris zemu galoschu 5 rbl. s., 1 mahrzina saulgreeschu etkas 40 kap. s., 1 mahrz. smalkā zukura 27 kap. s., 1 mahrzina sahlita speka 60—70 kap. s., 1 mahrz. petrolejas 10 kap. s., 1 stops peena 20 kap. s. un 1 mahrz. sweesta 1 rbl. seltā.

Pehz wakardeenas, t. i. 3. janwara, birschas kursa weens selta rublis maksā 3 miljardi 100 miljonu rubļu Kreewijas papira naudā; kurs grozas ikdeenas. Pirms daschām deenam izlaida apgrozibā papira naudas zihmes par 15 miljardeem rubļu weenā gabalā. Papira nauda par 5 un 10 miljardeem rubļu sche zirkulē jau labi zen.

Kreewijas ahrleetu komisariats

pasinojis muhsu suhtneezibai Maskawā, ka semessuhzeja „Libawa" zihmejumi un plani atrasti un war tikt izdoti Latwijas waldibas eestahdem.

Leepajas ostas darbiba 1923. gadā.

Pag. gadā Leepajas ostā eebraukuschi 1079 twaikoni, motorkugi un bureneeki un izbraukuschi 1076 kugi. 1922. g. eebraukuschi 1078 un izbraukuschi 1058 kugi. Lai gan pag. gadā eebraukuschi 6 kugi wairak, nekā aizpehrn, tomehr pretschu eewests daudz mazak. Ns.

Rigas ostā pag. gadā eenahkuschi 1859 kugi, bet izgahjuschi 1851. Ma.

Eksports.

Uz Londonu izsweda 100 ton. linsehklu, 295 zaini fineeru, apmehram 600 stand. daschadu koku materialu u. z.

Uz Kopenhagenu izsweda 1422 maisi linsehklu, 700 balles linsehklu, 432 balles linu, 10,024 stand. koku materialu, 6 kast. schkinku u. z.

Uz Ham urgu izsweda 197 maisi sehklu, 295 zaini aitu ādu, 98 balles linu deegu, 127 weet. kanepaju deegu, 20 kast. sprotu, apm. 676 stand. daschadu koku materialu u. z.

Uz Londonu izsweda 216 kub. a. propschu, 971 muzas sweesta, 355 weetas daschadu koku materialu u. z.

Uz Stokholmu izsweda 2513 stand. dehļu u. z.

Uz Bristoli izsweda 336497 stand. daschadu koku materialu.

Uz Genti izsweda 2145 maisi linsehklu, 50.000 klgr. linsehklu, 94 kbp. linu un pakulu deegu, 35 kast. olu, 1159 kbp. linu u. z.

Naudas kursi Rigas birschā.

1 rbl. = 50 kapp. rbl.

	6. janwari. Pirz.	6. janwari. Pahrd.	7. janwari. Pirz.	7. janwari. Pahrd.
1 Amerikas dolars	5,13	5,17	5,13	5,17
1 Anglijas mahrzina	22,02	22,24	21,94	22,16
100 Franzijas franki	25,25	26,—	24,60	25,35
100 Beigijas franki	22,20	23,90	21,80	22,45
100 Schweizes franki	88,85	90,15	88,80	90,10
100 Sweedrijas kronas	134,40	136,40	134,50	136,55
100 Norwegijas kronas	73,35	75,55	74,90	75,10
100 Danijas kronas	80,05	91,75	88,80	91,50
100 Tschekijas kronas	14,60	15,20	14,60	15,20
100 Holandes guldeni	192,55	195,50	192,45	195,40
1000 milj. Wahz. mark.	1,50	2,—	1,50	2,—
100 Somijas markas	12,55	13,05	12,50	13,—
100 Zgaunijas markas	1,34	1,40	1,34	1,40
10,000 Polijas markas	0,02,		0,02	
100 Italijas liras	21,85	22,40	22,50	22,40
1 sudraba rublis	1,70		1,70	
1 zadraba nauda	—		—	
10 rbl. sellā	25,50		25,50	
1 Vācz. neutlar. aizsnēm	2,—	2,10	2,—	2,10
1 Krievu Seetwas lilī	50,—	52,—	50,—	52,—

Atbildigais redaktors: Saeimas deputats J. Wesmans.

Izdeweja: Akziju sabeedriba B. Dihrikis un beedri

Lauksaimneeki!

Eewehrojat, ka lehts un isturigs peenotawu eerihkojums eeguhstams

Juhsu paschu usnehmumâ

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomistâ Sabeedribâ,

tadehl nepehrzeet zitur.

Ir atkal sanemts jauns suhtijums peensaimneezibas maschinu un rihku. **Waram peedahwat no krahjuma:**

Wisjaunakàs konstrukzijas un nepahrspehjama labuma

rokas un spehka darbinamas peenotawu eetaises.

Eerihkojam peenotawas sem eestrahdajuschos spezialistu wadibas un bez atlihdsibas isstrahdajam projektus un shkus techniskus aprehkinus, kà ari gahdajam par peenotawu ehku planu apstiprinaschanu Buhwju waldê. **Gada laikâ, t. i. no maija 1922. g., esam eerihkojuschi un atjaunojuschi 50 rokas un 8 spehka darbinamas peenotawas.**

Weenmehr atrodas krahjumâ:

1) **Sweesta muzinu materials un gatawas muzinas.**
2) **Augstakà labuma pergamentpapirs un sweesta sahls.**
3) **Sweesta krahsa un sausàs tirkulturas.**
4) **Original-Garbera butirometri, termometri, pipetes un ziti peensaimneezibas laboratorijas peederumi.**
5) **Separatoru eella, daschadas trauku birstes, sehrskahbe un amilalkohols.**
6) **Koppeenotawu grahmatwedibas grahmatu komplekti.**

Leetprateju instruktoru un inscheneeru padomi katrâ laikâ pa brihwu. Luhdsam peeprasit jaunakos matsas aprehinus.

Latw. Lauksk. Ekon. Sabeedr.
Peensaimneezibas Nodala,
Rigâ, I. Kehninu eelâ 27. Tahlr. 45-48 Telegr. adr. „Agronoms"

A. Leepina kursi

Rigâ, Brihwibas bulw. Nr. 3. Tahlr. 27-55.

Kanzleja atwehrta no plkst. 10—12 un 5—7.

Grahmatweschanas kursos pasneedz grahmatweschanu (wispahrejo un spez.), korespondenzi, tirdsneezibas rehkinaschanu, kantora praktiku, tautsaimneezibu, pretschu sinibu, komerziju, glihtrakstischanu. Pee kurseem brihwbiblioteka, lasitawa, paraugu kantoris, pretschu muzejs u. t. t. Preekschsglihtiba wajadsiga pamatskolas apmehrâ; preeksch masak skolu apmeklejuscheem atwehrta **sagatawoschanas klase.**
Mahzibu sahkums 10. janwari.

Maschinrakstischanas kursi. Mahza rakstit pehz amerikanu 10-pirkstu aklàs metodes. — Kursu beigusshee ir bez konkurenzes. — 18 jaunas daschadu sistemu maschinas pastahwigà spezialista usraudsibà.
Eestahschanàs katrâ laikâ.

Stenografijas kursi. Pasneedz elementaro (kanzl.) un parlamenta stenografiju pehz weegli sapratamas metodes.
Jauns kurss sahksees 15. janwari.

Walodu kursos mahza latweeschu, wahzu, frantschu, kreewu un anglu walodas, wisu isleetoschanai praktiskà dsihwê: lasit runat, literaturu, korespondenzi.
Mahzibu sahkums 14. un 15. janwari.

Peeprasat programas un noteikumus.

Peenalopu baribai

peedāvā god. lauksaimneekeem no krājuma vairumā un mazumā

Danijas jauktos lopbaribas raušus,
drupinatus, labos maisos, kuŗi satur 46% proteina un tauku,
Latvijas linsēklu raušus I. labuma.
Zveedrijas soja raušus,
Zveedrijas soja miltus,
Kokos raušus, vietejās un ārzemju rūpneecibas,
Kveešu klijas.

Raušus pārdod pēc Latvijas Augstskolas ķimiskās fakultates analizes satura.

Peeņēmigas cenas. Izdevigi maksašanas noteikumi.

Izsūta pa dzelzsceļu uz visām Latvijas stacijam.

NB. Drīzumā peenāks no ārzemem kuģis ar Kopra-milteem, kā eeteicama un samērā lēta lopbariba no lopkopibas specialisteem atzīta.

Pasūtījumus peeņem un nekavejoši izpilda

Latveešu Lauksaimn. Ekonom. Sabeedriba

Rigā, leelā Ķēniņu eelā 27 un Rīdzenes eelā 10
kā ari Sabeedribas visas Latvijas nodaļas.

1924 V. gada gājums **1924**

Finansu, tirdzniecibas, rūpniecibas, lauksaimniecibas, kooperacijas un technikas žurnali

Ekonomists
un
The Latvian Economist

(latviešu un angļu valodā).

Ekonomists sniedz teoretiskus un praktiskus ziniska rakstura apcerejumus no dažadām saimniecibas nozarem un technikas. Zinatnieki un praktiķi dod savus apcerejumus, izteicot teoretiskos pētijumos vai ilggadejā praktikā gūtos uzskatus, kas būtu noderigi ekonomisko jautajumu atrisināšanā.

Ekonomistā ievieto rakstus, kas paskaidro jauno likumu un rikojumu motivus, iepazistinot sabiedribu ar iemesliem, kas izsaukuši vienu vaj otru soļu speršanu.

Ekonomista apskats dod faktu izlasi no saimnieciskās dzives iekšzemē un ārzemēs, kuŗiem vispāriga nozime, aprādot viņu savstarpejo sakaru un atzimejot tos no viņiem, kuŗiem būtu svarigas sekas. Še ievieto ari ziņas par finansem, tirdzniecibas, rūpniecibas un t. t. gaitu.

Ekonomistā ievieto tirgus cenas, biržas kursus, tiražas tabeles, uzņēmumu norēķinus, kas padoti publiskai izsludinašanai un krediteestāžu bilances.

Ekonomista un The Latvian Economist līdzstrādnieki: M. Afeldts, profesors K. Balodis, prof. J. Bergs, P. Bergis, A. Bandrevičs, prof. K. Blachers, E. Blanks, Alf. Bīlmans, prof. M. Bīmans, R. Baltgailis, E. Biriņš (Londonā), G. Bissenieks (Londonā), doc. J. Bokalders, A. Bilkens, kapt. Dambekalns, J. Ertels, prof. E. Funkers, prof. V. Fišers, inž. O. Fleišers, A. Friedenbergs, prof. M. Glazenaps (†), P. Geidans, F. Höltcermans, prof. E. Jakoby, B. Jnrevičs, K. Kārkliņš, Fr. Kārkliņš, doc. A. Kalniņš, A. Kauliņš, A. Kiršteins, K. Kirsteins, doc. P. Kundziņš, Ed. Krasts (Pragā), G. Kruminš, A. Kuze, K. Kviesis, Fr. Kiglers, J. Kornets, prof. E. Laube, doc. A. Labutjins, A. Lankovskis, R. Lazdiņš, Ed. Laursons, J. Leimanis, doc. P. Lejiņš, doc. A. Leppiks, J. Leiše, A. Ļūļe, Dr. A. Markovs, A. Marovskis, F. Morovskis, doc. P. Nomals, doc. K. Puriņš, J. Ozols (Amerikā), K. Ozols, A. Ozoliņš, prof. E. Ostvalds, H. Pārns, A. Pilsatnieks, K. Pēkšens, doc. A. Razums, A. Raisters, doc. Rezevskis, C. Russmans, prof. A. Rodzeviča-Beļevičs, Alberts Zalts, prof. E. Zariņš, A. Salnais, prof. E. Šneiders, M. Strikis, A. Stūls, Edg. Švede, O. Stabušs (Parizē), P. Tittmans, J. Tetters, K. Tormans, R. Urch, D. Vanags, doc. V. Vītols, A. Vītols, J. Vītols, J. Vītoliņš, A. Vinters, Viklandts, J. Cipste un citi.

Ekonomists

(iznāk divreiz mēnesi, katrs numurs 40 lids 64 lappuses).

Abonentu maksa:

Bez piesūtisanas:		Ar piesūtišanu Latvijā:		Ar piesūtišanu ārzemēs:	
pusgadā	Ls 5,60	pusgadā	Ls 6,40	pusgadā	Ls 7,05
ceturksni	„ 3,00	ceturksni	„ 3,60	ceturksni	„ 4,25
mēnesi	„ 1,20	mēnesi	„ 1,40	mēnesi	„ 1,60
numurs	„ 0,70	numurs	„ 0,80	numurs	„ 0,85
1920. g. komplekts	„ 3,00	1920. g. komplekts	„ 4,00	1920. g. komplekts	„ 5,00

Sludinajumu makša:

Iekšzemes:		Ārzemes:	
1 lappuse	Ls. 60,00	1 lappuse	Ls 100,00
1/2 „	„ 36,00	1/2 „	„ 55,00
1/4 „	„ 20,00	1/4 „	„ 30,00
1/8 „	„ 12,00	1/8 „	„ 20,00
1/16 „	„ 6,40	1/16 „	„ 12,00

The Latvian Economist

(Iznāk reiz mēnesi, katrs numurs 32 lidz 40 lappuses).

Abonentu maksa:

Bez peesūtišanas:		Ar piesūt. Latvijā:		Ar piesūt. ārzemēs:	
pusgadā	Ls 3,00	pusgadā	Ls 3,60	pusgadā	Ls 5,20
ceturksni	„ 1,60	ceturksni	„ 2,00	ceturksni	„ 3,10
numurs	„ 0,60	numurs	„ 0.70	numurs	„ 1,05

Sludinajumu maksa:

Iekšzemes:		Ārzemes:	
1 lappuse	Ls 60,00	1 lapp. abos izd.	£ 10
1/2 „	„ 36,00	1/2 „ „ „	„ 5
1/4 „	„ 20,00	1/4 „ „ „	„ 3
1/8 „	„ 6,40	10 rindiņas gadā	„ 1

Parakstišanos pieņem: ekspedicijā (Rigā, Valdemara ielā № 2, ieeja no Jekaba laukuma), pasta iestādēs un lielakos grāmatveikalos; ārzemēs — Latvijas priekšstāvniecibās.

Sludinajumus pieņem: ekspedicijā un Ed. Petzholza sludinajumu kantorī.

Redakcijas un ekspedicijas adrese: RIGĀ, Valdemara ielā № 2.

Redaktora un kantora tālrunis: 46-29

Redaktors runajams ikdienas no plkst 11 līdz 2; atbildigais redaktors — tikai trešdienās no plkst 3 līdz 1/2 4.

Tekošs rēķins Latvijas bankā 91.

„Musikas Redeja"

Nr. 1.

iznāsza ar bagatu saturu, ilustrazijam, notim u. t. t. Dabujams wisos grahmatu weikalos un awijschu tirdsos. Maksà 30 sant.

Kantoris Rigà, **Awotu eelà 34.**

Laucksaimneezibas departaments

Kalpaka bulwari 6, isbos rakstijiká un mutijiká masakfolischanà 23. janwari, plkst. 12 deenà, istabà Nr. 10

Jaungulbenes muischas galwenàs ehkas remonta un isbuhwes darbus par apm. Ls. 14000.—

Droschibas nauda Ls 700.— Tuwakas sinas departamenta buhwneezibas nodalà, istabà Nr. 10. Rakstiski preekschlikumi un luhgumi peelaist pee mutiskas masakfolischanas, apmaksati ar attieezigu sihmognodokli, lihdz ar droschibas naudu, eesneedsami lihdz plkst. 12 deenà 23. janwari.

Drošu laimi nes visiem
kuŗi neklausas uz daudz sološām reklamam, bet bez riska ņem lidzdalibu Latviešu Jaunatnes Savienibas

Visgrandiozakā naudas loterejā
kuŗā tikai 50.000 lozes 50.000 vinnesti un 1 premija 100,000 rubļu uz pēdejo mazako vinnestu, kopzumā par 10,000.000 rbļ.

Sola kapitalus jaunas dzives uzsākšanai

Katra loze vinnēt!

200.000,
50.000, 40 000,
3 à 30.000, 6 à 20 000,
9 à 15.000, 3 à 10.000,
62 à 5000, 451 à 1500, 505 à 1000
u. t. t. u. t. t.

Katra loze vinnēt!

Lozes maksā: 200, 100, un 50 rbļ. un dabujamas Latv. Jaunatnes Savienibā, Rigā, Parka ielā 6, pastā, bankās, Valsts ieredņu un Kara viru kooperativos, Ekonomiskā veikalā, Ed. Neibuta Starpt. Tirdzn. kantorī, Brivibas ielā 12 un citur. Pieprasijumi pa pastu tiek nekavejoši izpilditi.

Izloze noteikti notiks aprija mēnesi š. g.

Rigas muita

pahrdos 21. janwari 1924. g., plkst. 12 deenà uhtrupé muitas namà pret iuhlitieju samaksu

apm. 70 pudu swina pelnu.

Pelni jaisweb no muitas septinu deenu laikà, skaitot no uhtrupes deenas. Rigas Muitas Walde.

Zentralais sludinajumu kantoris

Rosenbergs & Jambiskis

Tahlrunis 7—50

Peenem un isstrahdà sludinajumus
preeksch
«Latwijas Wehstneschà»
un wisem pahrejeem weetejeem un ahrejeem laikrakstiem par ekspedizijas zenam, bez atsewischkas peemaksas.

Tahlrunis 7—50

Rigà, Walnu eelà Nr. 15.

Jaunu jeewreschu kristiga Sawieniba

Antonijas eelà Nr. 1

Daschadi schubischanas un lahpischanas darbi teek isgatawoti par mehrenàm zenam. Darbu peenemschana ikdeenas no 1—4 p. p.

Pehrn

par augstakàm zenam lapsu, zaunu, wahweru, saku, uhdru u. zitas ahdas. Terbatas eelà Nr. 30.

D. Itzigson.

Jaunas Peterp. tamanas

pahrdodamas Gertrudes eelà 33, sedlineeku darbnizà.

Zehkabmeena pilsehtas I. latweeschu pamatskolai steidzigi

wajadsigs skolotajs

matematika weetas ispildītajs uf 3 mehneschem. Kandidatus luhdz peeteiktees personigi waj rakstisti lihdz 10. janwarim 1924. g.

Birschu-Madonas wiensstolai

wajadsigs frantschu walodas

skolotajs-ja.

Peeteiktees personigi waj rakstisti, eesneedzot atteezigus dokumentus un ihsu dsihwes aprakstu, Widusskolà Madonà.

Trikates pagasta waldes

wajadsigs eestrahdajes

kanzlejas eerednis

Alga 3000 rbl. mehnesi pee brihwa dsihwoklja ar apgaismoschanu un apkurinaschanu. Peeteiktees lihdz 21. janwarim sch. g., pagasta waldê.

Kopmodern. waditajs

bilanzspehjigs grahmatwedis meklê kopmodernee zibas waditaja weetu. Pagatawo wijas sortes sweestu, seerus un zitus peena produktus tirgum. Laipnus rerd. luhdzu rakstisti Rigà, Dzirnawu eelà 103, dz. 4, pr. F. B.

Jauns zilweks

atrasdameem besijejas stahwokli, lahdz sautkahdu nodarboschanos. Prot trihs weetejàs walodas, ar meeru wisu ko strahdat. Terbatas eelà 39, Krona kga iriseeru weikalà Lehnatam.

Meschu taksators

pahrsin eksportoku isstrahdaschanu, wehlas nodarboschanos koku ruhpneezibà. Dzieties ar noteikumeem sch. aw. kant. sem „Taksators".

Salomonska zirks

no 1. Janwara 1924. g.

Pirmisrahde!!!

Wisi jauni! Wisi jauni!

Sewischki isslasita programa ar 3 dalam un 22 numureem

Kineeschi

akrobatu trupa Sin-Sin-Jung-Dsei
Bogade trupa jautra pantomima
4 Rugis zilweki gumija
R. Gibs slawen. ifanu imitators
3 Benoe jautree akrobati
4 Wraspiri fokstersjeru teatris
Joe Gilberts wirwes lezejs
Dir. Adolfi poniju teatris ar 6 walsa firgi.
Trihskabrteja schokejs ijp. Arrigoni, Janjik un Aleksandrs
2 Bradna ekwilibristi uf kahpenem un uf kahrts
Lauti un Melita zilweki, kuŗi isturleelu elektribas strahwu
2 Albrechts periši
Wisi klauni ar jaunu repertuaru
Sahkums p. 8 wakarà.
Swehtdeenàs 2 izrahdes, p. 3. p. un p. 8. wak.

Laucksaimneeki

war dabut

kalpones,

ik deenas Matisa eelà 16, dz. 11.

Jaunawa

besijejas stahwokli, luhdz kautkahdu nodarboschanos. Ofert. sch. aw kant. sem Jaunawa.

Weitene

wehlas weetu pee behrneem waj maksà ginenê, ar meeru aizejot Ofert. sch. aw. kant. sem Weitene.

„Latwijas Wehstneschà" 1923. gada literariskos peelikumus

Nr. 1, 2, 4, 13, 15, un 19

pehrk atpakal „Latw. Wehstneschà" kantori.

Leelà Kehninu eelà 28.

Nazionalà Opera.

Otrdeen, 8. janwari plkst. 7 w.

kareiwju izrahde

Sewiljas barsdoņinis.

Treschdeen, 9. janw. plkst. 7 w.

eerednu izrahde

Balets

„Burwju kleita" un „Bajadera"

Nazionalais Teatris

Otrdeen, 7. janw. p. 7 wak

tautas izrahde

Kas tee tahdi, kas dseedaja.

Treschdeen, 9. janwari p. 7 w.

Kehninsch Dawids.

Dailes Teatrs.

Lahtschplehscha eelà 25. tel. 3-34.

Otrdeen, 8. janwari plkst. 5 wak

skolneeku izrahde

Kreisiera stubra lags.

Treschdeen, 9. janw. p. 1/28 w.

Aladins.

Zeturtdeen, 10. janw. plkst. 1/28 w

tautas izrahde

Venezijas tirgotajs.

Pirmdeen, 11. janw. plkst. 1/28 wak

strahdneeku izrahde

Semes gars.

Ekstrà zenas!!! — Tikai 8 deenas!

no 7.—15. janwarim ispahrdod

damu bluses

no Schweizes elamina, wuala, ripsa, flaneleta,

wismodernakàs westu bluses

Chaikina manufakturas weikals

Brihwibas (Aleksandra) eelà 18.

Lehtas zenas! Teizams labums!

Meschà strahdneeki

balku zirteji un wedeji

war peeteiktees Ugahles weetu zà pee Ugahles stazijas A. Rolawa un Bdr. kantori pee G. Ansona kga, ja kot no 10. janwara sch. g. Darbs nodroschinats uf ilgaku laiku.

Apteekas pahrwaldneeks-ze

tuhlin wajadsigs Jaunpeebalgas apteekai. Peeteiktees pee Dr. J. Leepina, Jaunpeebalgà.

Eespiests Ak. Sab. „B. Dirikis un beedri" spaestuvē, Rigā, Leelà Ķēniņu eelà 28.